

Onderwijskundig jaarverslag 2019

Scholengemeenschap voor vmbo, havo, atheneum, gymnasium, school voor praktijk- onderwijs

Ubbo Emmius werkt doelgericht aan verbeteringen in het onderwijs. Ontwikkelingen worden gevolgd, zodat bijsturing mogelijk is. Verantwoording wordt afgelegd via de Vensters voor Verantwoording (www.schoolvo.nl) en in dit jaarverslag over het jaar 2019.

Het jaarverslag is een van de uitgangspunten voor het jaarplan 2020–2021. Het wordt gepubliceerd op de website en is beschikbaar voor stakeholders.

Inhoudsopgave

1. Voorwoord	5
2. Algemene informatie over de Stichting Ubbo Emmius	6
3. Verslag van de Raad van Toezicht	10
4. Verslag van de GMR	14
5. Verslag van het College van Bestuur	15
6. Financieel verslag	28

Algemene informatie

Voorwoord

De woordenwolk, op de vorige pagina, geeft in één oogopslag weer welke zaken er in 2019 speelden. Op sommige daarvan komen we in dit jaarverslag terug. Andere blijven op zichzelf staan. Hier kort aandacht voor een aantal opvallende punten:

“We mogen terugzien op een mooi jubileumjaar.”

- Het jaar 2019 was voor Ubbo Emmius een jubileumjaar. Op 4 maart opende minister Arie Slob ons onderwijssymposium Ubbo 2029, waarna we met veel gasten mochten genieten van bijdragen van oud-leerling Ben Tiggelaar en Pedro de Bruyckere. Op 2 april was er een muzikfeest voor medewerkers en partners en op 28 september een reünie waar 1500 oud-leerlingen en medewerkers de mogelijkheid hadden elkaar opnieuw te ontmoeten in een ontspannen ambiance. Op 11 oktober was de opening van de tentoonstelling ‘De Eeuw van mijn Ubbo’ in het Streekhistorisch Centrum Stadskanaal. Deze tentoonstelling is slechts een deel van het werk dat gedaan werd door de Stichting De Eeuw (www.deeeuw.nl). Tenslotte was er op 13 december een schitterend en zeer geslaagd feest voor alle leerlingen van Ubbo Emmius. Heel veel (oud)medewerkers en leerlingen leverden een bijdrage aan al deze indrukwekkende activiteiten. Geweldig! We mogen terugzien op een mooi jubileumjaar.
- Na een ontspannen en ongedwongen Open Huis met veel gasten op 21 juni; de uitreiking van de laatste diploma's en een warme overdracht van de tweedeklassers naar scholengemeenschap Winkler Prins, sloot de locatie Ubbo Emmius Veendam op 8 juli voorgoed de deuren. Dat was een bijzonder en ingrijpend moment. Het rationele besluit dat hieraan ten grondslag lag, is op zo'n moment in gevecht met emoties.
- Waar ik in het vorige jaarverslag schreef dat het (nog) niet lukte in Winschoten tot één scholengemeenschap te komen en een besturenfusie te realiseren, bleken de problemen die daaraan ten grondslag lagen oplosbaar. De fusie is nu voorzien per 01-01-2021 en de scholensamenvoeging per 01-08-2021.

In dit jaarverslag geven we een beeld van verdere activiteiten en van de financiële stand van zaken van het afgelopen jaar. Ik hoop dat u het met plezier zult lezen.

Gerard van Vliet

Voorzitter CvB

Algemene informatie over de Stichting Ubbo Emmius

De Stichting Ubbo Emmius vormt het bestuur over een scholengemeenschap met zes locaties en een school voor Praktijkonderwijs.

STADSKANAAL MAARSDREEF

Ubbo Emmius Maarsdreef is de instroomlocatie en onderbouw beroepsgerichte leerwegen in Stadskanaal.

Directeur:

Linda van Sloten-Aardema

STADSKANAAL ENGELANDLAAN

Ubbo Emmius Engelandlaan is de locatie mavo (vmbo tl en gl) voor leerlingen vanaf klas 2 in Stadskanaal.

Directeur:

Linda van Sloten-Aardema

STADSKANAAL STATIONS LAAN

Ubbo Emmius Stationslaan is de locatie havo en vwo voor leerlingen vanaf klas 2 in Stadskanaal.

Directeur:

Jeroen Baerveldt

STADSKANAAL SPORTPARKLAAN

Ubbo Emmius Sportparklaan is de locatie beroepsgerichte leerwegen (bb en kb) voor leerlingen vanaf klas 3 in Stadskanaal; op deze locatie is ook het mbo van Noorderpoort gehuisvest.

Directeur:

Marcel Leegte

ONSTWEDDE

Ubbo Emmius Onstwedde is een instroomlocatie voor leerlingen van alle niveaus; leerlingen kunnen hier hun diploma vmbo tl en vmbo gl behalen; leerlingen havo en vwo gaan na de derde klas naar de Stationslaan en leerlingen bb en kb gaan na de tweede klas naar de Sportparklaan.

Directeur:

Ingrid de Boer

WINSCHOTEN

Ubbo Emmius Winschoten is een instroomlocatie voor leerlingen van alle niveaus; leerlingen kunnen hier hun diploma vmbo op alle niveaus (bb, bk, gl en tl) behalen; leerlingen havo en vwo gaan na de derde klas naar de Stationslaan of naar onze partnerschool het Dollard College.

Directeur:

Landa Buitter

STADSKANAAL PRAKTIJKONDERWIJS

Ubbo Emmius Praktijkonderwijs is een school voor praktijkonderwijs voor de leerjaren 1 t/m 6.

Directeur:

Chris Zaal

GRONDSLAG EN DOEL

De Stichting beschrijft in de grondslag dat zij zich bewust is, geworteld te zijn in de christelijke traditie en dat deze een bron vormt voor vragen en antwoorden rond zingeving; dat reflectie daarop belangrijk is en deze mensen uitnodigt zich zo tot de wereld en de ander te verhouden dat medewerkers en leerlingen hun eigen weg kunnen vinden in het leven.

“In de doelstelling komt dit tot uiting in “Leerlingen te begeleiden op hun weg naar het volwaardig deel uitmaken van de samenleving, zodat zij op positief kritische wijze en vanuit hun eigen verantwoordelijkheid gestalte kunnen geven aan hun eigen leven en dat van de mensen om hen heen”

De stichting stelt zich verder ten doel werkzaam te zijn tot oprichting en instandhouding van één of meer interconfessionele en/of bijzonder neutrale scholen voor voortgezet onderwijs.

MISSIE

Al een aantal jaren is de missie van de school duidelijk: “Leerlingen laten excelleren!”. Leerlingen kunnen excelleren door hoge cognitieve prestaties te leveren, waarbij we ons realiseren dat ‘hoog’ relatief is. Voor de ene leerling moet het bij wijze van spreken een ‘10’ zijn. Een andere leerling stijgt boven zichzelf uit door tóch een voldoende te halen. Leerlingen kunnen vanzelfsprekend ook excelleren in beroepspraktijk.

KERNWAARDEN

Vanuit gesprekken op alle locaties over de school die we (willen) zijn kwamen vier kernwaarden naar voren die daadwerkelijk in de school leven. Een korte beschrijving staat op de website.

- We willen groeien
- We verbinden
- Iedereen is waardevol
- We zijn actief

ORGANISATIE

De organisatie van de Stichting Ubbo Emmius was in 2019 zoals in het bovenstaand organogram wordt aangegeven.

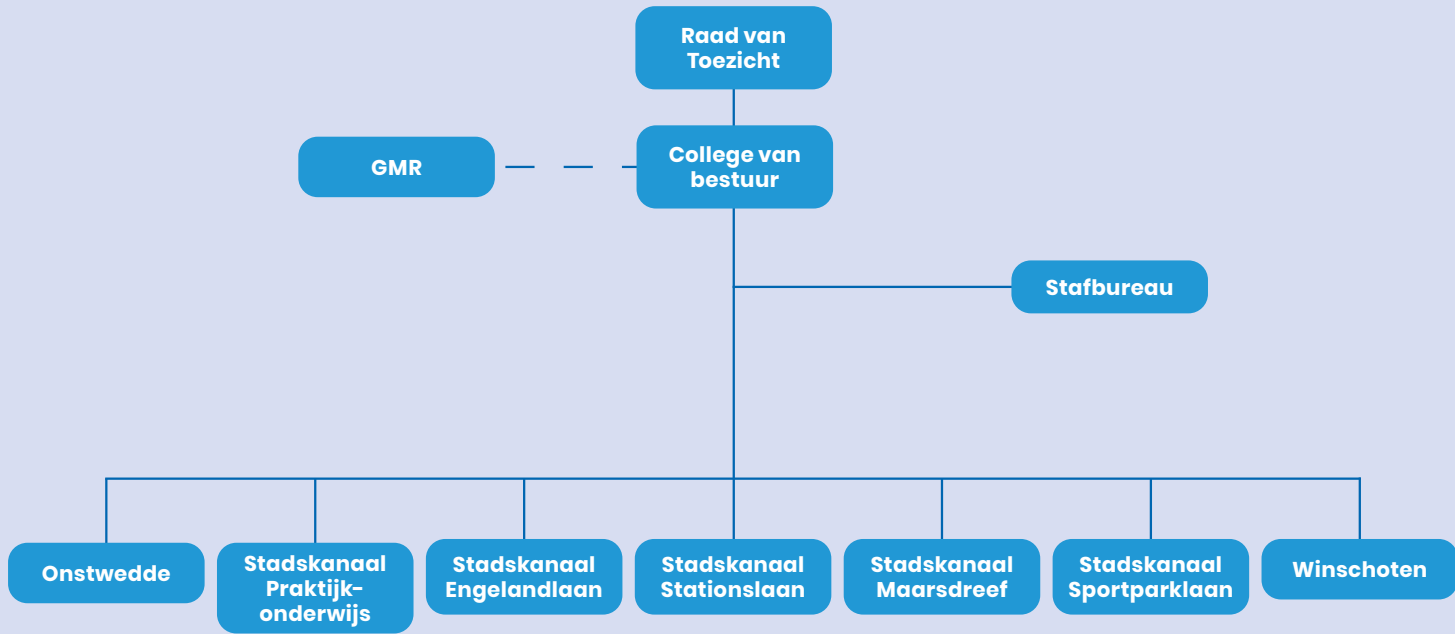
Alle genoemde locaties kennen een directeur. Deze zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en het implementeren van beleid, binnen de kaders zoals die veelal in het directieteam zijn overeengekomen en door het bestuur worden vastgesteld. De directie vergaderde om de veertien dagen en driemaal was er een stichtingsbrede MT-dag waar ook de teamleiders aanwezig waren om mee te denken over strategische onderwijskundige zaken.

Er is sprake van scheiding tussen bestuur en toezicht met een CvB en RvT.

Het stafbureau ondersteunde én de bestuurlijke opdracht én zorgde voor ondersteuning van de managementteams. De betrokkenheid bij beide taken en ook de frequente reflectie daarop wordt als een groot goed beschouwd.

De Stichting kent een MR voor de scholengemeenschap (SG) en een MR voor de locatie praktijkonderwijs (Pro). In de GMR worden de vergaderingen van beide MR-en voorbereid en worden de uitkomsten geëvalueerd en gesanctioneerd.

ORGANOGRAM STICHTING UBBO EMMIUS

Alle drie de MR-en vergaderden in 2019 achtmaal. De bestuurder bezocht alle MR-vergaderingen; voor de SG deed hij dat samen met de stafdirecteur Financiën en Beheer en voor Pro samen met de locatiedirecteur van deze vestiging. In alle gevallen vergadert de MR in het eerste deel met de bestuurder en in tweede deel zonder hem.

“De directeuren zijn verantwoordelijk voor de dagelijkse gang van zaken en het implementeren van beleid.”

Verslag van de Raad van Toezicht

VOORAF

De raad van toezicht van Ubbo Emmius houdt toezicht op de Stichting voor bijzonder Voortgezet Onderwijs. De raad van toezicht richt zich op drie hoofdtaken te weten: toezicht houden op het bestuur en werkgever en klankbord zijn van de bestuurder. De raad van toezicht handelt conform de 'Code Goed Onderwijsbestuur VO' van de VO-raad.

ONDERWERPEN DIE IN 2019 AANDACHT VROEGEN

Nadat een eerdere poging om samen met het Dollard College het onderwijs in Winschoten te organiseren was mislukt, zijn in 2019 weer gesprekken gestart tussen de beide Colleges van Bestuur om na te gaan of het mogelijk is om een oplossing voor het voortgezet onderwijs in Winschoten te vinden. De raad van toezicht is daar nauw bij betrokken en wordt goed op de hoogte gehouden van de stand van zaken door het bestuur.

Een ander onderwerp, gelieerd aan het bovenstaande, is de leerlingendaling. Een lid van de raad van toezicht heeft deelgenomen aan een gesprek met de Commissie Dijkgraaf. Als gevolg van de leerlingendaling heeft de raad van toezicht al in een eerder stadium ingestemd met de overdracht van de locatie Veendam van Ubbo Emmius aan de Winkler Prins. De raad is nauw betrokken geweest bij de afhandeling van de overdracht van de locatie.

BIJEENKOMSTEN EN ONDERWERPEN

De raad vergaderde in 2019 negen keer. De raad werd door het bestuur op adequate wijze op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen. Elke vergadering verstrekt de bestuurder een memo waarin de belangrijkste ontwikkelingen van de scholengemeenschap aan de orde komen. Daarnaast voorzag de controller de raad van financiële rapportages en werden die ter vergadering toegelicht. De raad werd op deze wijze door het bestuur in staat gesteld de doelmatigheid van de besteding van de financiële middelen goed te volgen. De raad nam kennis van het jaarplan en keurde de jaarrekening, de begroting en de meerjarenbegroting goed. De raad werd in de loop van het schooljaar door middel van eerst een najaars- en vervolgens een voorjaarsrapportage op de hoogte gehouden van de ontwikkelingen op onderwijskundig gebied.

De raad besloot om naast de informatie die hij ontvangt van de bestuurder en het stafbureau ook locaties te bezoeken en directeurs uit te nodigen om tijdens de reguliere vergaderingen te vertellen hoe de locatie vorm en inhoud geeft aan het thema identiteit. Tevens ontvangen de leden van de raad van toezicht de weekbulletins van de locaties. Op deze wijze blijven ze ook op de hoogte van het reilen en zeilen van de scholengemeenschap. Zoals de Code Goed Onderwijs voorschrijft hebben twee leden van de raad een functioneringsgesprek met de bestuurder gehouden.

De raad spreekt zijn waardering uit voor de wijze waarop de bestuurder leiding heeft gegeven aan de stichting, waardoor de organisatie in control is.

De raad is daarnaast ingenomen met de manier waarop de medewerkers van de onder de stichting ressorterende scholen zich hebben ingezet om de leerlingen van onze locaties te begeleiden op weg naar volwassenheid.

SCHOLING EN EVALUATIE

De raad heeft op 25 maart 2019 een sessie gehouden over de sociale kant van governance onder leiding van mevr. C. Rhebergen van Verus. Voorafgaand aan de bijeenkomst hebben de leden van de Raad, de bestuurder en de ambtelijk secretaris een cultuurasessment gedaan.

CONTACT MET DE LOCATIES EN DE MR-EN

De raad voert twee keer per jaar een gesprek met afvaardigingen van de beide medezeggenschapsraden. In 2019 heeft de raad op 27 mei en op 18 november vergaderd met de medezeggenschapsraden.

VOORUITBLIK

De scholengemeenschap staat in 2020 voor belangrijke keuzes voor wat betreft samenwerking in de regio om een kwalitatief goed en breed onderwijsaanbod te garanderen. Een belangrijke rol daarin is weggelegd voor het bestuur van de school. Ook de raad van toezicht zal in dit proces een belangrijke rol vervullen als critical friend van het bestuur maar ook als gesprekspartner van andere raden van toezicht.

SAMENSTELLING EN ONTWIKKELING VAN DE RAAD VAN TOEZICHT

De heer Hazelhoff heeft in maart 2019 om gezondheidsredenen met onmiddellijke ingang zijn lidmaatschap van de raad beëindigd. Op 1 mei 2019 heeft de raad mevrouw M.J. Westerbeek benoemd tot lid van de raad als vertegenwoordiger van de medezeggenschapsorganen.

“De raad van toezicht handelt conform de 'Code Goed Onderwijsbestuur VO' van de VO-raad.”

De eerste termijn van de heer Bessembinders liep in 2019 af. De raad heeft de heer Bessembinders benoemd voor een nieuwe periode.

De raad bestond op 31 december 2019 uit drie leden, de heer W.H. Everts (voorzitter), de heer J. Bessembinders (vicevoorzitter) en mevrouw M.J. Westerbeek. In het verslagjaar bestond de raad uit de volgende leden:

DE RAAD VAN TOEZICHT				
Naam	Functie	Hoofdfunctie	Einde zittingstermijn	Termijn
De heer W.H. Everts	voorzitter	directeur/eigenaar van Everts Bestuur& Advies te Winsum	1-9-2020	2e termijn
De heer J. Bessembinders	vice voorzitter	-	1-2-2023	2e termijn
De heer J.H.A. Hazelhoff	Lid tot 1 maart 2019	Directeur/Eigenaar Mr J.H.A. Hazelhoff LL.M Juridisch Advies en Toezicht en Docent Rech	1-1-2021	1e termijn
Mevrouw M.J. Westerbeek	Lid m.i.v. 1 mei 2019	Controller Rijksuniversiteit Groningen	1-5-2023	1e termijn

BIJLAGE NEVENFUNCTIES EN HONORERING

Nevenfuncties

W. H. Everts

Lid van de onafhankelijke externe ombudscommissie van de gemeente Delfzijl. Behandeling eventuele integriteitskwesties raadsleden gemeente Delfzijl. Lid ombudscommissie ISD Noordoost. Extern voorzitter Rekenkamercommissie gemeente Veendam. Voorzitter raad van toezicht van het Protestants Christelijk Basis Onderwijs te Meppel (tot 1 september 2019). Voorzitter van de raad van toezicht van de Stichting Viviani voor protestants-christelijk en interconfessioneel onderwijs te Emmen.

J. Bessembinders

Vicevoorzitter van de Vereniging Groninger Dorpen. Voorzitter van de Stichting Ondersteuning Groninger Dorpen. Voorzitter van de Stichting Smeerling-Metbroek. Voorzitter van de Stichting Beheer Evenemententerrein Onstwedde. Voorzitter van de Stichting Leergeld Zuid-Oost Groningen. Voorzitter van de Stichting Gebiedsfonds Stadskanaal op Zon. Lid van de raad van toezicht van de Vereniging Scholengroep Perspectief.

M.J. Westerbeek

Geen nevenfuncties.

HONORERING		
Naam	functie	Honorarium*
W.H. Everts	voorzitter	€ 7.500,-
J. Bessembinders	lid	€ 5.000,-
M.J. Westerbeek		€ 3.125,-
J.H.A. Hazelhoff	lid	-
*alle bedragen zijn exclusief reiskosten en BTW.		

“De raad van toezicht van Ubbo Emmius houdt toezicht op de Stichting voor bijzonder Voortgezet Onderwijs.”

Verslag van de GMR

Tot de Stichting Ubbo Emmius behoren twee scholen en dat maakt dat de verplichting bestaat een GMR te vormen. In goed overleg met de beide MR-en is besloten deze GMR in omvang klein te houden en deze twee opdrachten te geven: bereid met de bestuurder beide MR-vergaderingen voor en evalueer deze vergaderingen na afloop. Bij die evaluatie is van belang dat adviezen worden doorgespeeld naar het CvB en dat besluiten worden gesanctioneerd. Dat laatste betekent dat als beide MR-en bijvoorbeeld instemmen met een voorgenomen besluit de GMR dit overneemt en dat vervolgens in documenten komt te staan dat dit besluit is genomen met instemming van de GMR.

In het jaar 2018 werd tot volle tevredenheid van beide MR-en op bovenstaande wijze gewerkt. De GMR vergaderde in totaal acht keer. Er is in deze periode instemming verleend t.a.v. Protocol ziekmelding en werkhervatting; Bevorderingsnormen locatie Winschoten; Formatieplan; Schoolplan; Examenreglement; Schoolkosten; Protocol Sociale Media; het taakbeleid; ICT uitbesteden Noorderpoort, BYOD en verdere digitalisering; de meerjarenbegroting en KeuzeWerkTijd.

De MR heeft haar adviesrecht op meerdere momenten toegepast. Op de gegeven adviezen werd telkens een reactie gegeven door de directeur-bestuurder.

De beide MR-en vergaderden twee keer met de Raad van Toezicht.

In het begin van dit schooljaar werden de MR-en uitgebreid ingelicht over de intentie om een besturenfusie aan te gaan tussen de stichtingen Dollard College en Ubbo Emmius. De achtergrond daarvan wordt gevormd door de wens het VO in Winschoten, vanwege de krimp, samen te voegen.

De MR heeft de samenwerking met de stafleden en bestuurder als zeer waardevol ervaren. Er was openheid en begrip voor elkaars standpunten en bereidheid tot het vinden van een oplossing.

De samenstelling van de GMR was als volgt:

- De heer Wim Niemeijer (voorzitter en lid van de MR SG)
- Mevr. Barbette Boneschansker (secre. en lid van de MR Pro) tot 1 augustus 2019
- De heer André Piening (secre. en lid van de MR Pro) vanaf 1 augustus 2019
- vacature ouder vanaf 1 augustus 2019
- vacature leerling vanaf 1 augustus 2018

Verslag van het College van Bestuur

CODE GOED ONDERWIJSBESTUUR

In het verslagjaar kwam er een nieuwe governancecode: Code Goed Onderwijsbestuur VO 2019. Deze nieuwe code is 'principle based' en gaat uit van vier principes: verantwoordelijkheid, professionaliteit, integriteit en openheid. Deze code is vanzelfsprekend in het overleg van RvT en CvB besproken. Beide eledingen kunnen zich hierin vinden en onderstrepen de betekenis van het onderwijs in de regionale, maatschappelijke context. Scholen moeten zorgen voor publieke waarde door kwalificatie, socialisatie en persoonsvorming. Wat de 'Pas toe-bepalingen' uit de Code betreft: het bestuur publiceert het jaarverslag; de statuten; het bestuursreglement; samenstelling, nevenfuncties en honorering; het rooster van af- en aantreden (met maximum van acht jaar); de integriteitscode; klachtenregelingen en de klokkenluidersregeling. Het bestuur rapporteert over de evaluatie door het intern toezicht.

SCHOOLPLAN OP ÉÉN A4

Het jubileumjaar kreeg betekenis door achterom te kijken en te leren van het verleden (www.deeeuw.nl), maar snel was er ook de gedachte om juist vooruit te kijken en zo ontstond 'Ubbo 2029', ook het thema van het onderwijssymposium. De vele gesprekken op de locaties zijn uiteindelijk vertaald in een nieuw schoolplan, met drie hoofdthema's:

- Brede vorming, persoonsvorming en burgerschap;
- Uitdagend onderwijs, maatwerk en eigentijdse voorzieningen;
- Lessen op orde.

Er wordt gekoerst op 'de bedoeling'; het hogere doel, zou je wellicht kunnen zeggen. Binnen deze bedoelingen met ons onderwijs passen de doelen van het Sektorakkoord zoals dat met OCW is afgesproken.

SECTORAKKOORD

Het gaat in het akkoord om:

1. Uitdagend onderwijs voor elke leerling
2. Eigentijdse voorzieningen
3. Brede vorming voor alle leerlingen
4. Partnerschap in de regio
5. Scholen als lerende organisaties
6. Toekomstbestendig organiseren: koppeling van onderwijs- en personeelsontwikkeling
7. Nieuwe verhoudingen in verantwoording en toezicht

1. Uitdagend onderwijs

'Lessen op orde' betekent dat er veel meer lessen worden bezocht, dan eerder gewoon was. Dit gebeurt aan de hand van een digitaal hulpmiddel. Vooralsnog gaat het m.n. om het bezoek zelf en de terugkoppeling. In de toekomst willen we met de data meer gaan sturen. Differentiatie is een belangrijk punt.

Ontwikkeltijd wordt benut om met docenten in gesprek te zijn over deze thematiek maar wel in het realiseren van een professionele cultuur waarbij de docenten de verantwoordelijkheid moeten nemen het onderwijs meer aan te laten sluiten bij de onderwijsbehoeften van leerlingen. De locatiedirecteuren konden zich vinden in deze bevindingen en zijn hiermee, op alle locaties, aan de slag gegaan. Er zijn afspraken gemaakt onder de titel "Lessen op orde", die bijvoorbeeld voorzien in de inzet van leerlingpanels; veel lesbezoek; de inzet van een objectief instrument. Er werden gesprekken gestart over een meer optimaal gebruik van de onderwijstijd en er zijn goede ervaringen opgedaan met het afsluiten van een vak op een hoger niveau.

2. Eigentijdse voorzieningen

In het jaar 2019 is in goed overleg met de MR-en het besluit genomen de 'harde kant' van de ICT onder te brengen bij Noorderpoort. Daarmee was reeds intensieve samenwerking op de locatie Sportparklaan. Dit betekent dat de school zelf meer energie kan gaan steken in de toepassing van ICT, geheel passend bij het nieuwe schoolplan. Het is noodzaak om meer energie te steken in de ontwikkeling van e-didactiek en gebruik van het pakket Office365.

3. Brede vorming van leerlingen

Dat persoonsvorming naast kwalificatie en socialisatie een belangrijk onderwerp in en voor het onderwijs behoort te zijn is vanaf 2015 binnen onze Stichting een belangrijk thema, dat ook in 2019 weer nadrukkelijk om aandacht vroeg en werd ondergebracht in het nieuwe Schoolplan. Bijbehorende activiteiten zijn dagopeningen en vieringen en de doorgaande ontwikkeling van Loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB).

4. Partnerschap in de regio

Ubbo Emmius heeft in 2019 de contacten met het bedrijfsleven opnieuw verder uitgebouwd. Het Praktijkonderwijs, het Technasium, de opleiding Technologie&Toepassing en sommige D&P-opleidingen profiteren van deze contacten. Ubbo Emmius participeerde ook in 2019 volop in het Platform VO-MBO en onderhield ook goed contacten met de lokale overheden.

Ubbo Emmius heeft in tijden van krimp de verantwoordelijkheid genomen met andere scholen voor VO in de omgeving te zorgen voor een breed, duurzaam en kwalitatief goed onderwijsaanbod dat voor leerlingen zo nabij mogelijk is. Dat betekende een samenvoeging van het VO in Stadskanaal; de overdracht van het VO in Veendam en (opnieuw) een maximale inzet het VO in Winschoten samen te voegen. Het betekent dat in de provincie Groningen, in de Ommelanden, geen concurrentie tussen scholen meer bestaat. Dat leidt er mede toe dat de samenwerking tussen deze scholen intensiever wordt.

5. Scholen als lerende organisaties

Ubbo Emmius participeert met andere scholen in de Opleidingsschool Ommelanden. Er zijn twee schoolopleiders.

Startende leraren met minder dan drie jaar ervaring, volgen op Ubbo Emmius al jaar en dag een inductieprogramma. Dit programma bevat zowel onderwijskundige zaken als een stevige intervisiecomponent. Alle startende docenten worden op de locaties bezocht door een coach en de direct leidinggevende.

Voor alle nieuwbenoemde docenten worden vier voorlichtingsbijeenkomsten georganiseerd waar het reilen en zeilen binnen de stichting centraal staat. Op alle locaties waren (en zijn) docenten met elkaar in gesprek over het onderwijs van de toekomst en werkt(e) men aan een plan voor de komende vier jaar, waarin ook ontwikkeltijd en taakbeleid een passende plaats krijgen.

6. Toekomstbestendig organiseren

Vrijwel alle directeuren volgden de leergang SHRM van de VO-raad of deden deze kennis op in een andere leergang. Principes van SHRM zijn betrokken bij de keuze voor een nieuwe arbodienst.

Medewerkers werden volop in de gelegenheid gesteld zich verder te professionaliseren. Dat gebeurde door inschrijving voor scholingen, maar ook door het organiseren van scholing op de locatie. De school dient te beschikken over bevoegde docenten. Om dat ook in de praktijk te realiseren is met iedere onbevoegde docent een scholingsafspraken gemaakt.

7. Nieuwe verhoudingen in verantwoording en toezicht

Kwaliteitszorg, horizontale verantwoording en rol van de toezichthouder komt in dit jaarverslag op andere plaatsen aan de orde.

De RvT heeft de nieuwe code Goed Onderwijsbestuur VO 2019 niet alleen in de eigen raad besproken, maar dit ook aan de orde gesteld in een overleg met de MR-en.

MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

Voor Ubbo Emmius betekent 'maatschappelijk verantwoord ondernemen' misschien wel allereerst dat er bewustzijn bestaat, in de gehele organisatie, dat scholen niet alleen onderdeel uitmaken van de samenleving, maar dat we ons daartoe ook leren verhouden. In de grondslag en de doelstelling van de school is dit opgenomen en ook in het jaar 2019 werd daarvan werk gemaakt. Naast kwalificatie waren ook socialisatie en persoonsvorming van grote betekenis. We verwijzen verder naar wat hierboven is opgemerkt over partnerschap: het uitbouwen van de contacten met het bedrijfsleven; het participeren in de Innovatiehub; het Platform VO-MBO en de uitstekende contacten met de lokale overheden en andere scholen voor VO, m.n. ook in de Ommelanden.

Duurzaamheid is een belangrijk thema in de school. Er wordt actief nagedacht en overleg gepleegd over hoe we bijvoorbeeld plastic kunnen terugdringen; afval kunnen scheiden (in Winschoten is een pilot gestart); meer gebruik kunnen gaan maken van zonne-energie; enz.

De kernwaarde 'We zijn actief' krijgt in de praktijk, op iedere locatie, ook gestalte met acties voor goede doelen.

KWALITEITSZORG

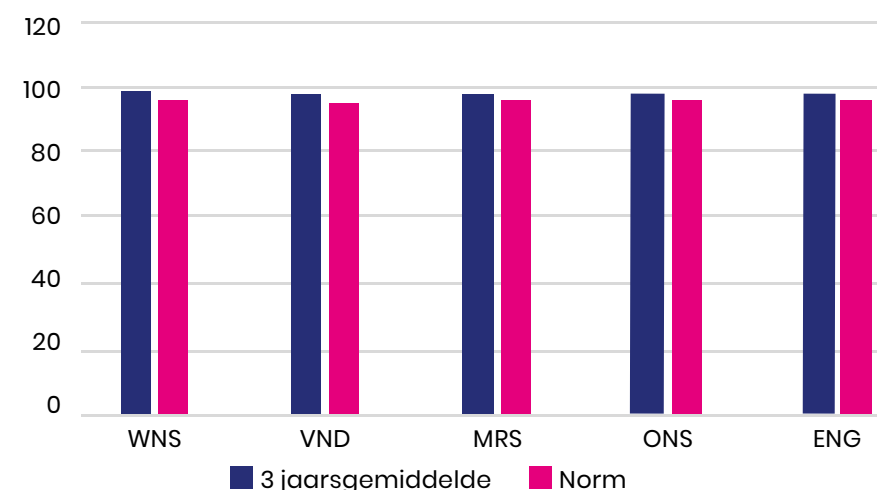
Het Kwaliteitsmanagementsysteem (KMS) werd ook in 2019 gehanteerd. Hoewel ook nu aan de hand van (sub)domeinen en (sub)indicatoren de kwaliteit van de school is gevolgd, is het systeem vereenvoudigd. Zo zijn de In-Control-Statements (ICS) geïntegreerd in de reviews die drie maal per jaar worden gehouden. Door middel van de reviews die de directeuren houden en die worden voorbereid met de onderwijskundige kan het reilen en zeilen van een locatie goed gevolgd worden. In het najaar en het voorjaar wordt op basis van de reviews een verslag gemaakt van de stand van zaken. Dit verslag wordt aangeboden aan het bestuur en de raad van toezicht.

De opbrengsten zijn op orde. Wanneer een locatie op een van de rendementsfactoren onderuit dreigt te gaan, wordt ondersteuning van de staf ingezet om de helpende hand te bieden.

ONDERWIJSPRESTATIES

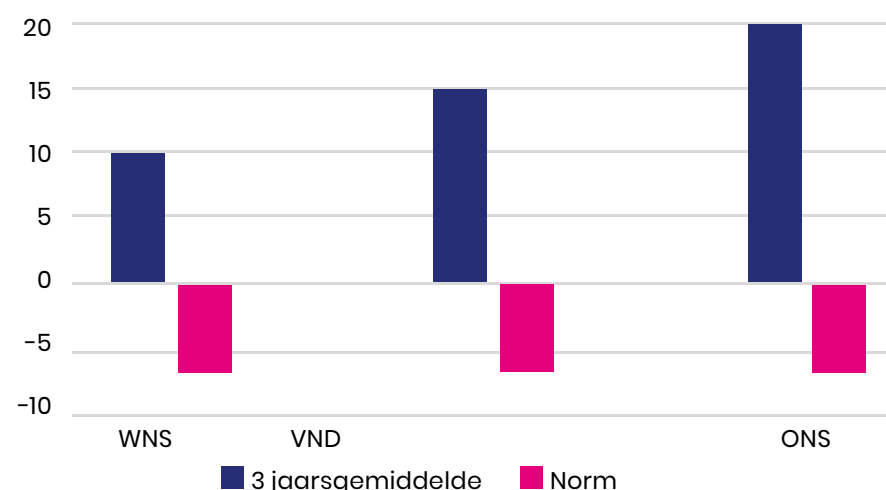
In onderstaande grafieken wordt steeds het driejaarsgemiddelde en de norm getoond. Ook de inspectie werkt met deze gegevens.

Onderbouwsnelheid

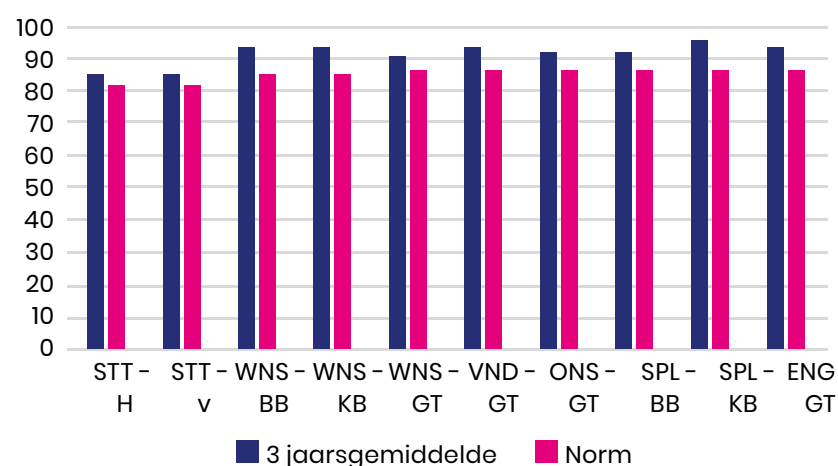
Deze indicator wordt berekend op locatieniveau en geeft het percentage onvertraagde studievoortgang in leerjaar 1 en 2 weer. Voor deze indicator geldt dat alle vestigingen ruimschoots voldoen aan de norm van de inspectie.

Onderwijspositie leerjaar 3

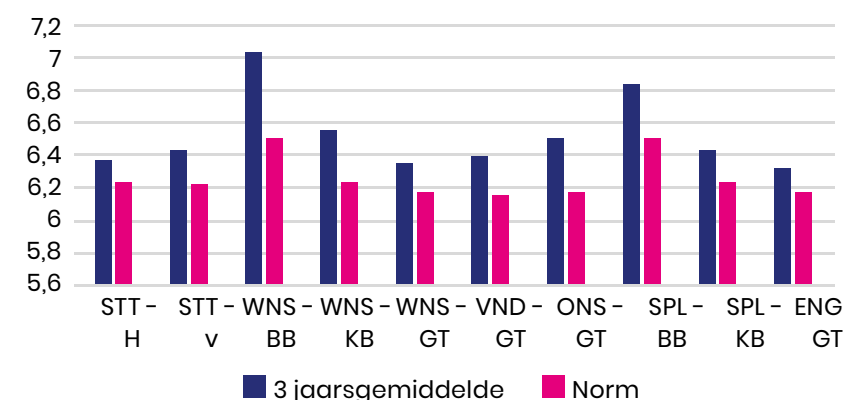
Bij deze indicator wordt bekeken hoe de positie van de leerlingen in klas 3 zich verhoudt tot het advies van de basisscholen dat zij hebben meegekregen. Deze indicator wordt op locatieniveau bepaald. Alle locaties scoren goed ten opzichte van de norm. Let op, leerlingen moeten 2 jaar op een locatie zitten om deze indicator te kunnen berekenen. Ook bij deze indicator wordt er ruimschoots boven de norm gescoord.

Bovenbouwsucces

Voor deze indicator wordt voor alle locaties bepaald van elke leerling of hij/zij het betreffende leerjaar in de bovenbouw wel of niet succesvol afrondt. Deze indicator houden we gedurende het jaar goed in de gaten, er zijn op dit moment geen risico's.

Gemiddeld cijfer centraal examen

Deze indicator is het gemiddeld behaalde cijfer per locatie per niveau. Alle locaties scoren boven de norm.

PASSEND ONDERWIJS

Ubbo Emmius participeerde ook in 2019 in het samenwerkingsverband Groningen Ommelanden 20.02. Vanuit het samenwerkingsverband maakte de school gebruik van de diensten van het Expertise- en Consultatieteam (ECT). Daarnaast namen alle locaties deel aan de zogenaamde task force, een overleg waarbij de gemeenten, hulpverlenende instanties en de scholen complexe dossiers bespreken en komen tot een-kind-een-plan, met name gericht op het voorkomen van thuiszitten van leerlingen. De thuiszittersproblematiek is in 2019 nog steeds een belangrijk aandachtspunt. Op basis van cijfers kwamen en komen deze zaken o.a. in de reviews aan de orde, maar ook in het overleg van de ondersteuningscoördinatoren.

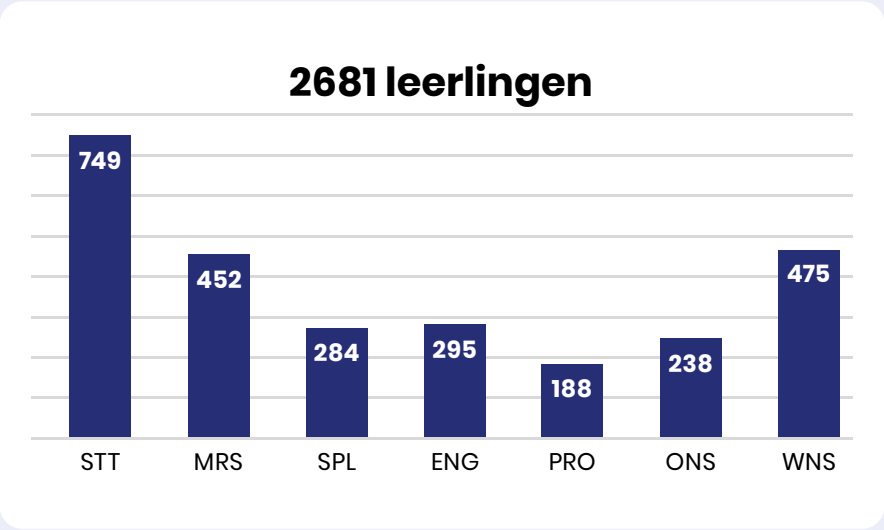
De schoolpsycholoog en de orthopedagogen werden volop ingezet om docenten van handelingsadviezen te voorzien.

De middelen die de school ontvangt vanuit het samenwerkingsverband komen direct ten goede aan de ondersteuning van onze leerlingen. Het gaat hierbij in hoofdzaak om het vormen van kleinere klassen en individuele ondersteuning van leerlingen. Dit betekent dat de middelen hoofdzakelijk worden gebruikt voor personele inzet.

Het budget voor passend onderwijs dat we ontvangen van het samenwerkingsverband zal de komende jaren lager uitvallen. Dit betekent dat er keuzes gemaakt moeten worden en dat er herbezinning op passend onderwijs moet plaatsvinden in 2020.

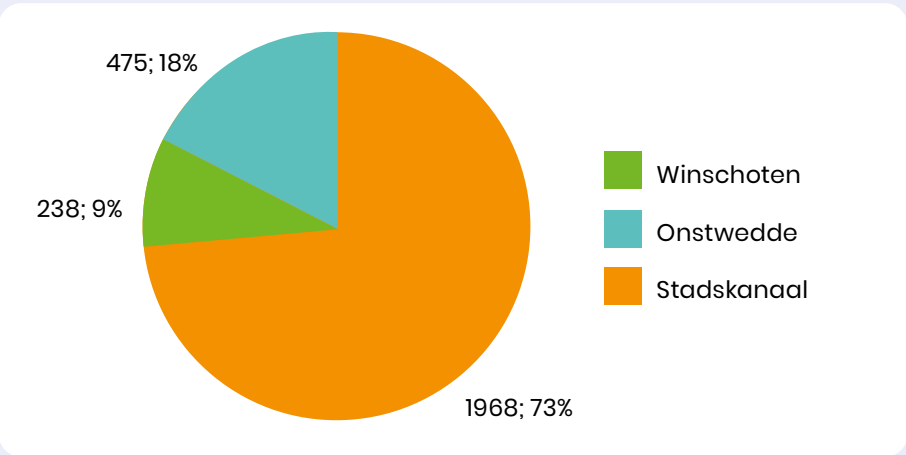
LEERLINGENAANTALLEN

Bij de start van het schooljaar 2019–2020 telde de school 2681 leerlingen die als aangegeven in de grafiek zijn verdeeld over de vestigingen.

Omdat de ontwikkeling van de leerlingenaantallen een belangrijke indicator binnen de risicoanalyse vormt, werd dit ook in 2019 goed gemonitord en is bij de aanstelling van medewerkers goed rekening gehouden met deze ontwikkeling.

In onderstaande grafiek is de opbouw van de school te zien per plaats.

In 2019 is de overdracht van Ubbo Emmius Veendam aan Winkler Prins afgerond.

PERSONEEL

SHRM

Vrijwel het gehele managementteam is bekend met de principes van Strategisch Human Resource Management en dat betekent dat er ook met het hier aangereikte instrumentarium wordt gekoerst. Toekomstige ontwikkelingen worden steeds ook in relatie gebracht tot de vraag wat dit voor medewerkers betekent. Veel aandacht is er bijvoorbeeld voor digitalisering en de zorg voor een uitdagende leeromgeving. Maar ook andere manieren van toetsen; het nadenken over, of het al werken met, een flexrooster doet een ander appel op docenten en dat vraagt training, scholing, intervisie en soms ook gewoon extra aandacht van het MT of een collega.

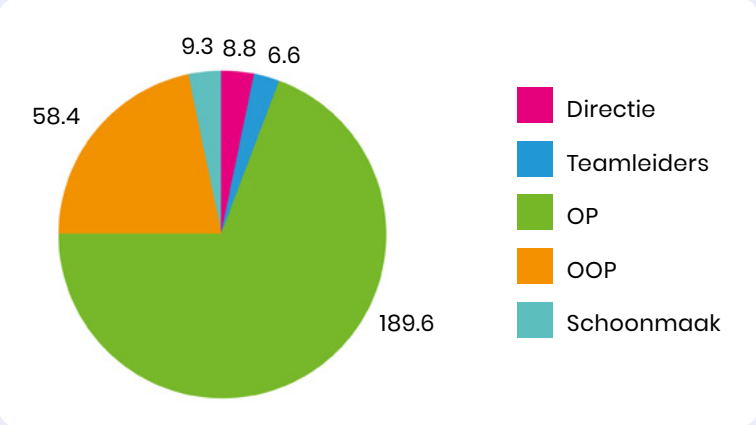
De school bereidt zich naast het bovenstaande voor op een ‘kwalitatieve vlootschouw’ volgens de principes van SHRM (zie het Schoolplan).

Personeelsomvang

Bij de start van het schooljaar 2019–2020 is de omvang van het personeel in dienst van Ubbo Emmius 273,7155 fte.

Onderstaande tabel en grafiek laat de verdeling zien per functiecategorie. De functies OP en OOP vormen samen 90% van het personeel in dienst van Ubbo Emmius.

	Ubbo Emmius
	FTE
Directie en bestuur	8.8
Teamleiders	6.6
OP	189.62
OOP	59.44
Schoonmaak	9.26
Totaal	273.72

Buiten deze reguliere formatie is er sprake van inleen van medewerkers voor 9,67 fte.

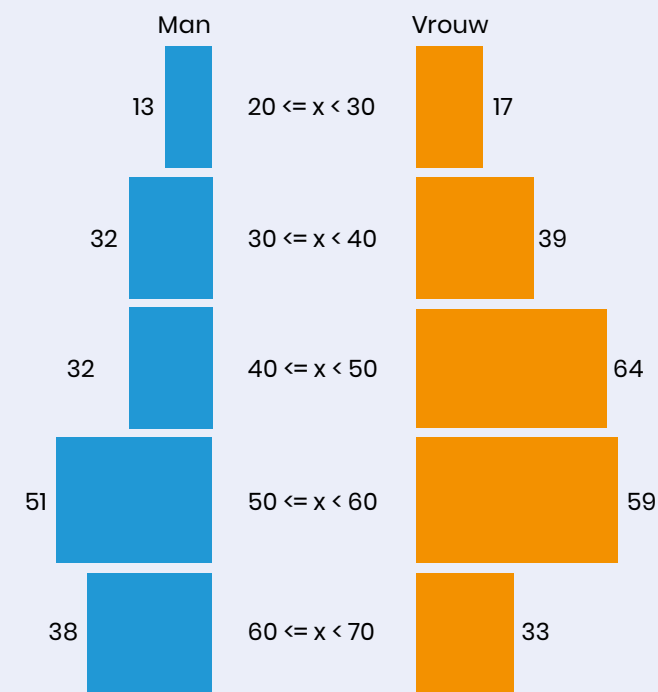
Deze is als volgt verdeeld:

- In de samenwerking met het Noorderpoort worden personeelsleden over en weer ingezet via detachering of via een KVGR-regeling.
- Om flexibiliteit binnen het personeelsbestand te borgen maakt Ubbo Emmius gebruik van uitzendkrachten en/of zzp'ers.

Ubbo Emmius heeft medewerkers huishoudelijke dienst in dienst. Deze medewerkers worden uit de materiële bekostiging betaald.

Leeftijdsopbouw

We zien dat de Stichting een groot aantal medewerkers in de categorieën 40–50 en 50–60 jaar heeft. Voor de medewerkers in de categorie 60–70 jaar (71 medewerkers) geldt dat de uitstroom vanwege het bereiken van de AOW gerechtigde leeftijd aanstaande is. De verwachting is dat hierdoor veel moeilijk te vervullen vacatures ontstaan.

Ziekteverzuim

Al een aantal jaren kampt de Stichting Ubbo Emmius met een hoog ziekteverzuim. In het jaar 2018 is overgestapt naar een andere arbodienst en is tevens gekozen voor een andere manier van werken waarbij het medische model wordt verlaten en wordt ingezet op het zgn. eigenregie-model. We zien in 2019 een lichte daling van het ziekteverzuim.

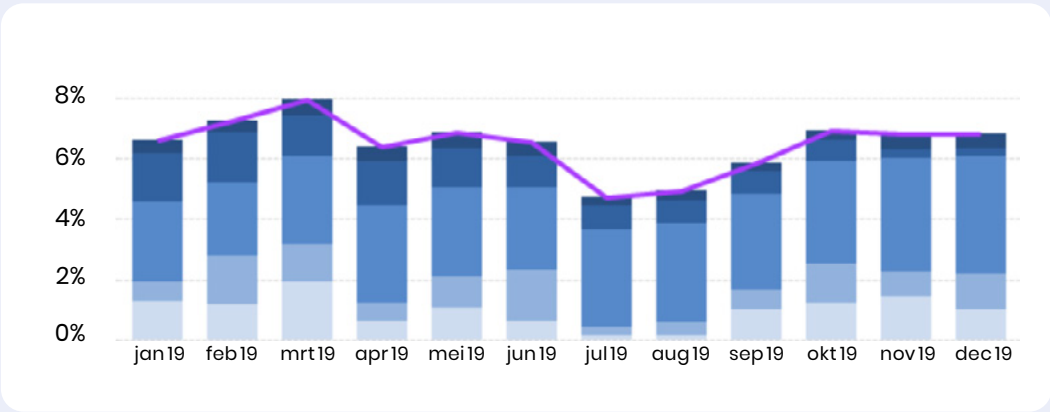
De school was verzekerd tegen de extra kosten als gevolg van vervanging van zieke werknemers bij het risicofonds. Deze verzekering is per 1 augustus 2019 beëindigd. Dit betekent dat alle kosten voor vervanging van zieke medewerkers voor rekening van de school zijn en dat er geen premie meer verschuldigd is aan het risicofonds.

Periode	2019	2018	2017	2016
Meldingsfrequentie	1,11	1,11	1,16	1,15
Verzuim %	6,6%	6,7%	6,5%	7,1%

Bron: AFAS InSite

Het ziekteverzuim is inclusief langdurige ziekte maar exclusief zwangerschapsverlof. Het totale ziekteverzuim in 2019 komt uit op 6,5 %.

In onderstaande grafiek is het verzuim per maand te zien.

Het bestuur is terughoudend met betrekking tot het verstrekken van uitkeringen bij ontslag. In 2019 zijn er geen uitkeringen anders dan de wettelijk verplichte transitievergoeding bij ontslag verstrekt. Het beleid is gericht op het tijdig interveniëren om ontslag te voorkomen.

HUISVESTING

In 2019 is voor alle schoolgebouwen van Ubbo Emmius het MJOP (meerjarig onderhoudsplan) volledig opnieuw opgesteld. Op basis hiervan is een voorziening getroffen.

Als gevolg van de krimp heeft de school in Stadskanaal te veel ruimte in de schoolgebouwen. Op basis van de aanwezige ruimte en de onderwijskundige verdeling van de leerlingen is vastgesteld dat een deel van de Engelandlaan kan worden afgestoten. Concreet betekent dit dat Engelandlaan 1 per 1 augustus 2019 is teruggegeven aan de gemeente. Hiermee is er voor de komende jaren voldoende ruimte in de schoolgebouwen om het onderwijs te realiseren.

Voor de locaties Gelderselaan, Stationslaan en Maarsdreef is SDE+ subsidie aangevraagd en verkregen. Met deze subsidie, voor een periode van 15 jaar, is het rendabel om zonnepanelen aan te brengen op de daken van deze gebouwen. Op basis van dak inspecties is vastgesteld dat een groot deel van deze daken vervangen moet worden alvorens de panelen geplaatst kunnen worden. De uitvoering van deze werkzaamheden en de plaatsing van de zonnepanelen staan voor 2020 gepland.

In 2019 is Ubbo Emmius op 1 augustus gestopt met het aanbieden van onderwijs in Veendam. Leerlingen en medewerkers zijn volgens het principe mens volgt werk overgegaan naar de scholengemeenschap Winkler Prins. Winkler Prins heeft afgezien van het gebruik van het schoolgebouw van Ubbo Emmius in Veendam. Daarom is in het najaar van 2019 het gebouw van de Ubbo Emmius vestiging in Veendam overgedragen aan de gemeente.

In Winschoten zijn de gesprekken over een samengaan met het Dollard College opnieuw opgepakt. De gedachten gaan uit naar een samenvoeging van de scholen waarbij het onderwijs in drie onderwijskundige eenheden wordt aangeboden. Bovenburen is één van deze locaties. Met de gemeente zijn de gesprekken gestart over de huisvesting van de nieuwe scholengemeenschap en de realisatie van nieuwbouw.

SAMENWERKING

Evaluatie directieteam

Jaarlijks is er in het directieteam, conform het managementstatuut, overleg over de onderlinge samenwerking. Daarvan wordt verslag gedaan en dat leidt, waar nodig, ook tot nadere afspraken. In dat overleg is aandacht voor drie rollen, t.w. die van de locatiedirecteur, de stafdirecteur en de bestuurder.

CvB

Het functioneren van het bestuur is vanzelfsprekend aandachtspunt in het jaarlijkse beoordelingsgesprek met de RvT. De bestuurder heeft twee onbetaalde nevenfuncties.

Hij is voorzitter van Kring Noord en van de landelijke commissie Onderwijs en Zingeving van Verus. Daarnaast participeert hij in Platform VO-MBO in de provincie Groningen (is daarbinnen lid van de agendacommissie, de commissie herontwerp en de commissie Techniek).

Samenwerkingsverband Groningen Ommelanden

De Stichting participeert in dit samenwerkingsverband. De stafdirecteur Onderwijs en Kwaliteitszorg is hiervan vicevoorzitter.

Horizontale dialoog

Niet alleen de bestuurder, maar ook de RvT geven betekenis en inhoud aan de zgn. horizontale dialoog. Voor de RvT gaat het veelal om 'soft controls'; voor de bestuurder is het belangrijk dat hij kennis heeft van wat er in en rond de scholengemeenschap speelt en dat hij daarmee rekening houdt bij de ontwikkeling van beleid. Dit gebeurde ook in 2019.

Zeer frequent was er overleg met beide MR-en en de GMR. Naast de formele gesprekken werd er soms ook op basis van thema's samengewerkt met de MR.

Buiten de school zijn er tal van overlegvormen. Er was overleg met ROC's over de aansluiting vmbo-mbo; er werden met het primair onderwijs afspraken gemaakt over de aansluiting op het PO en er waren overleggen met gemeenten over de afstemming van zorg en ondersteuning. Vanuit het vmbo zijn er, op dit moment ook vooral op het terrein van de techniek, veel contacten met het bedrijfsleven.

KLACHTEN

Binnen iedere organisatie worden er fouten gemaakt en kunnen daarover terecht klachten worden geuit. Een klacht is (dus) een kans. Het beleid is erop gericht dat klachten zo laag mogelijk in de organisatie worden opgelost en dat van daaruit kan worden geëscaleerd. De officiële klachtenregeling hoefde niet in werking te worden gesteld. Er zijn (opnieuw) geen klachten bij de landelijke klachtencommissie gedeponneerd.

INTEGRITEIT EN PRIVACY

De school beschikt over een integriteitsprotocol. Jaarlijks – bij de start van het schooljaar – worden alle medewerkers gewezen op het bestaan hiervan en op de gedragsregels die hierbij van toepassing zijn.

De school bereidde zich goed voor op de intrede van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). Alle noodzakelijke protocollen waren op tijd voorhanden. Bewustwording werd in gang gezet en een Functionaris Gegevensbescherming werd aangesteld.

Financieel verslag

FINANCIËLE INFORMATIE

Ubbo Emmius werkt met een meerjarenbegroting. Deze heeft een taakstellend karakter. De bestuurder draagt de eindverantwoording voor deze taakstelling. De bestuurder legt vier keer per jaar verantwoording af aan de Raad van Toezicht over de financiële stand van zaken.

Een analyse van de huidige financiële situatie leert dat er sprake is van een, naar het oordeel van het bevoegd gezag, gezonde financiële basis voor de toekomst van de school. In het verleden opgebouwde reserves zijn ondergebracht in algemene reserves en bestemmingsreserves.

Ubbo Emmius beschikt over een aanzienlijk vermogen. Doel van dit vermogen is het afdekken van de risico's die de organisatie mogelijk loopt. De opbrengsten van het vermogen (rente) gebruikt het bevoegd gezag als extra jaarlijkse baten die ten goede komen aan de exploitatie van de organisatie.

ALGEMENE FINANCIËLE BESCHOUWING

De samenstelling van de jaarrekening 2018 heeft plaatsgevonden conform de richtlijnen die zijn voorgeschreven door het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen en die mede zijn gebaseerd op bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek. Op sommige punten wijken de OC&W-richtlijnen af, of zijn er aanvullende richtlijnen vanwege de specifieke eisen die de verslaggeving van onderwijsinstellingen vergt. Het bestuursverslag kent een verplichte indeling op voorschrift van OC&W.

BALANS

Het balanstotaal is ten opzichte van het voorgaand jaar met ruim € 1.000.000,- gestegen. Het positieve resultaat over 2018, waardoor het eigen vermogen met ruim € 250.000,- gestegen is en de toename van de kortlopende schulden met ruim € 800.000,- zijn de belangrijkste redenen van deze stijging.

De stijging van de kortlopende schulden wordt m.n. veroorzaakt door de rekening courant verhouding die eind 2017 een vordering betrof en eind 2018 een schuld van ruim € 550.000,-. Dit verschil ontstaat doordat er een voorlopige afrekening betaald is aan het Noorderpoort in december 2017 en in 2018 geen voorlopige afrekening heeft plaatsgevonden en de volledige doorbelasting als schuld is opgenomen in 2018.

Verder is een deel van de ontvangen technieksubsidie als 'nog te besteden doelsubsidie' opgenomen aangezien de plannen m.b.t. innovaties in het techniekonderwijs pas eind 2018 uitgewerkt zijn. De gewenste investeringen m.b.t. de technieksubsidie zullen in 2019 plaatsvinden.

Opvallend is verder de forse stijging van de liquide middelen met bijna € 1.500.000,-. Deels is dit inherent aan de stijging van de kortlopende schulden. Dit veroorzaakt een tijdelijke verhoging van de liquide middelen. Verder draagt het positieve resultaat over 2018 bij aan de stijging van de liquide middelen en zijn er minder middelen vastgelegd in materiële vaste activa en financiële vaste activa. De afname van de materiële vaste activa is het gevolg van een dalend leerlingenaantal. De daling van de financiële vaste activa is het gevolg van de aflossing van de lopende leningen.

WEERSTANDSVERMOGEN EN KAPITALISATIEFACTOR

Jaarlijks worden de ontwikkelingen van de algemene reserve en fondsen kritisch beoordeeld en wordt nagegaan of – en in welke mate – het vermogen op peil is, om tegenvallers op te vangen. Ook wordt gelet op de eigen vermogenspositie in relatie tot de vastgelegde activa en aangegane verplichtingen. Het beleid is erop gericht om de vermogenspositie in balans te houden met de noodzaak om tegenvallers en risico's op te kunnen vangen en daarmee de toekomst van de instelling blijvend te garanderen. Tevens acht het bestuur het noodzakelijk dat de investeringen in gebouwen, inventaris en overige activa worden gefinancierd met eigen vermogen om de jaarlijkse exploitatie niet of zo gering mogelijk te belasten met rente en aflossing.

Volgens de financiële cijfers en bijbehorende kengetallen is het weerstandsvermogen van Ubbo Emmius per ultimo 2018 23% (was in 2017 22%). Het weerstandsvermogen geeft de mate aan waarin de organisatie in staat is middelen vrij te maken om substantiële tegenvallers op te vangen, zonder dat het nodig is het gehele beleid om te gooien. Bij de berekening van dit kengetal is het totale eigen vermogen, zonder onderscheid naar bestemmingsreserves en private reserves, afgezet tegen de totale baten van de organisatie. Als standaardnorm wordt een percentage van 10% voldoende geacht.

De kapitalisatiefactor, ontstaan vanuit de opdracht die de commissie Don heeft gekregen van het ministerie van OC&W om onderzoek te doen naar de financieringsstructuren en financiële risico's van onderwijsinstellingen, dient feitelijk ter vervanging van het kengetal weerstandsvermogen en heeft als doel om te signaleren of een onderwijsinstelling zijn kapitaal al dan niet efficiënt benut. De signaleringsgrens voor de stichting is berekend op 30%. Een percentage boven deze grens duidt op een inefficiënte benutting van kapitaal. Er is in dat geval ruimte om meer vermogen in te zetten t.b.v. de normale bedrijfsvoering.

De kapitalisatiefactor, gecorrigeerd met de boekwaarde gebouwen en terreinen en het privaat vermogen, voor de stichting (ter vergelijking zijn ook de ratio's voor de jaren 2015 t/m 2017 weergegeven) bedraagt:

Kapitalisatiefactor			
2018	2017	2016	2015
33%	30%	29%	35%

Er is sprake van een overschrijding van de signaleringsgrens. Bij de bepaling van de signaleringsgrens wordt onderscheid gemaakt in een drietal functies van de kapitalisatiefactor:

- de financieringsfunctie (t.b.v. vervanging materiële vaste activa);
- de transactiefunctie (voor het afdekken van de kortlopende schulden);
- de bufferfunctie (opvangen van tegenvallers).

Rekening houdende met deze aspecten wordt inzage verkregen in de resterende financiële ruimte. In onderstaand overzicht wordt een bedrag van € 1.098.943,- getoond m.b.t de financiële ruimte. .

AANWEZIG KAPITAAL VERSUS BENODIGD KAPITAAL 2018

Ubbo Emmius

A. Aanwezig kapitaal	
Totaal vermogen	€ 11.464.157
-/- gebouwen en terreinen (G&T)	€ 676.000
-/- privaat vermogen	€ 789.156
totaal aanwezig kapitaal (gecorrigeerd)	€ 9.999.001
als percentage van de totale baten	33%

B. Benodigd kapitaal: bestuurspecifieke kapitaalsbehoefte	
1. Kapitaal voor instandhouding materiële vaste activa	
a. vervangingswaarde materiële vaste activa	€ 9.649.680
b. financieringsbehoefte: mogelijkheid tot spreiding van investeringen	40%
	€ 3.859.872

2. Kapitaal voor het doen van reguliere transacties (transactiefunctie)	
hoogte kortlopende schulden	€ 3.543.513
	€ 3.543.513

3. Kapitaal voor het opvangen van tegenvallers in de exploitatie (bufferfunctie)	
A. O.b.v. normatieve uitgangspunt Commissie Don	
- uitgaande van percentage t.o.v TB	5,0%
- bufferliquiditeit	€ 1.496.672
B. O.b.v. eigen risico-analyse	
Keuze voor wijze bepaling bufferfunctie (A of B)	
A	€ 1.496.672

Totaal benodigd kapitaal / kapitaalsbehoefte	€8.900.057
Als percentage van de totale baten	30%

Verschil aanwezig kapitaal – benodigd kapitaal (financiële ruimte)	€ 1.098.943
---	--------------------

MATERIËLE VASTE ACTIVA

De gebouwen, waarvan het juridisch eigendom bij het bevoegd gezag berust en het economisch eigendom sinds 1 januari 1997 bij het gemeentebestuur, zijn niet opgenomen in de balans en zijn om niet in bruikleen. In 2011 is een eigen bijdrage gedaan in de nieuwbouw van de MFA Onstwedde van € 700.000,-. Deze bijdrage wordt in 10 jaar afgeschreven en wordt volledig gedekt vanuit de bestemmingsreserve Nieuwbouw. Met ingang van het jaar 2015 worden bouwkundige kosten voor aanpassingen en vernieuwingen middels de zgn. componentenmethode geactiveerd en middels een afschrijving ten laste van de exploitatie gebracht. De overige baten en lasten, die verband houden met onderhoud aan de gebouwen, worden rechtstreeks in de exploitatie verantwoord. In 2016 heeft er onder andere een bouwkundige investering plaatsgevonden bij Pro Stadskanaal van ongeveer € 250.000,-. De afschrijvingskosten die hiermee gemoeid zijn worden jaarlijks ten laste van de daarvoor bestemde onderhoudsreserve gebracht. In 2017 is er een klein bedrag à € 20.000,- geïnvesteerd en in 2018 is niets geïnvesteerd in gebouwen.

In 2018 werd voor € 624.000,- aan nieuwe inventaris en apparatuur aangeschaft. Voor 75% bestond dit uit investeringen in ICT. De totale afschrijvingslast voor inventaris en apparatuur bedroeg in 2018 € 654.000,-. Inventaris met een aanschafwaarde tot een bedrag van € 1.000,- wordt direct ten laste van de exploitatierekening gebracht. De totale aanschafwaarde van de geactiveerde inventaris bedraagt ultimo 2018 ruim € 7,26 miljoen waarvan de boekwaarde per 31 december 2018 € 2,08 miljoen bedraagt.

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn gebaseerd op algemeen aanvaarde bedrijfseconomische uitgangspunten; ze zijn mede op advies van het taxatiebureau HDS, die in 2015 de inventarisatie van de materiële vaste activa uitvoerde, vastgesteld.

FINANCIËLE VASTE ACTIVA

Aan de gemeente Stadskanaal is in 1996 een lening verstrekt in verband met de financiering van de verbouw aan de locatie Maarsdreef. Op basis van een annuïteitslening vindt de jaarlijkse verrekening plaats. De looptijd is 40 jaar en eindigt in 2036. De lening heeft betrekking op investeringen waarbij de gemeente garant staat voor de aflossings- en renteverplichtingen.

In 2014 is een renteloze lening van € 135.000,- verstrekt aan Stichting MFA De Bast voor de financiering van zonnepanelen. De lening zal in relatie tot de betaalbaarheid van subsidiebedragen en het terugverdienen van energiekosten naar verwachting binnen 10 jaar worden afgelost.

Tevens is er in 2017 een betalingsregeling getroffen voor de verkoop van het boekenfonds van Ubbo Emmius aan de boekenleverancier. Deze regeling loopt in de jaren 2018 t/m 2020. Het deel van de betalingsregeling dat in 2020 afgelost zal worden, is als financiële vaste activa verantwoord. Het deel dat in 2019 ontvangen zal worden, is verantwoord onder de kortlopende vorderingen.

VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA

Per ultimo 2018 is er sprake van een vordering van € 670.000,- waarvan € 175.000,- een vordering betreft op de boekenleverancier voor de aflossing van het bedrag in 2019 conform de betalingsregeling. Verder is er een vordering opgenomen op de gemeente Stadskanaal voor de vergoedingen sport, OZB en schadeherstel. In totaal gaat dit om ongeveer € 155.000,-. Tevens is er een vordering op het risicofonds opgenomen voor de vergoeding van ziektekosten in november en december 2018 à € 56.000,- en is er een beschikking ESF ontvangen van € 150.000,- waarvoor de middelen begin 2019 binnenkomen. De vooruitbetaalde bedragen zijn in totaal € 62.000,- en betreffen voornamelijk termijnbedragen voor het eerste kwartaal van 2019 en vooruitbetaalde kosten voor excursies in 2019. Verder is er nog een aantal kleinere vorderingen waaronder de nog te ontvangen rentevergoedingen over uitstaande spaartegoeden. De overige vorderingen kennen een normaal verloop.

LIQUIDE MIDDELEN

De liquide middelen zijn fors gestegen met bijna € 1.500.000,-. Deels is dit inherent aan de stijging van de kortlopende schulden. Dit veroorzaakt een tijdelijke verhoging van de liquide middelen. Verder draagt het positieve resultaat over 2018 bij aan de stijging van de liquide middelen en zijn er minder middelen vastgelegd in materiële vaste activa en financiële vaste activa. Het gemiddeld rendement over de uitstaande middelen bedroeg 0,6% in 2018 evenals 2017.

EIGEN VERMOGEN

De algemene reserve van Ubbo Emmius bedraagt op 31 december 2018 ca. € 4,34 miljoen. De bestemmingsreserves zijn onderverdeeld in publieke en private reserves en zijn gevormd voor specifieke doelen en bedragen resp. € 1,75 miljoen en € 790.000,-. Onderdeel van de publieke bestemmingsreserves zijn de middelen die beschikbaar gesteld zijn voor de nieuwbouw en Onstwedde en de verbouwing van het Praktijkonderwijs. Jaarlijks worden de afschrijvingslasten onttrokken aan de reserve nieuwbouw voor de afschrijvingslasten van de eigen bijdrage in de nieuwbouw Onstwedde (2011) en uit de reserve onderhoud voor de afschrijvingslasten van de verbouwing bij het Praktijkonderwijs (2016).

Bij beoordeling door het bestuur van het vrije vermogen van de school in relatie tot het noodzakelijke weerstandsvermogen en de risico's die de school loopt, is geconstateerd dat de opgebouwde reserves voldoende zijn om de risico's te kunnen opvangen en dat een deel van de opgebouwde reserves beschikbaar is voor (eventuele) nieuwe investeringen (zie tevens het onderdeel Weerstandsvermogen en Kapitalisatiefactor).

VOORZIENINGEN

Jubilea

In 2016 heeft er een diensttijdonderzoek plaatsgevonden onder het personeel van Ubbo Emmius. Deze diensttijden zijn ingevoerd in de salarisadministratie. Op basis van deze actuele gegevens wordt ieder jaar een berekening gemaakt van de toekomstige verplichtingen m.b.t. de uit te keren jubileumgratificaties, zo ook in 2018. De verplichtingen zijn eind 2018 € 27.000,- lager vastgesteld dan in 2017 m.n. door de overdracht van het personeel van de locatie Veendam naar de Winkler Prins en daarmee ook de opgebouwde voorziening voor de jubileumgratificaties.

LBP

Per 1 augustus 2014 ontstond de verplichting voor een voorziening “duurzame inzetbaarheid”. Dit is door de school omschreven als: “Duurzame inzetbaarheid betekent dat werknemers in hun arbeidsleven doorlopend over daadwerkelijk realiseerbare mogelijkheden alsmede over de voorwaarden beschikken om in huidig en toekomstig werk met behoud van gezondheid en welzijn te (blijven) functioneren. Dit impliceert een werkcontext die hen hiertoe in staat stelt, evenals de attitude en motivatie om deze mogelijkheden daadwerkelijk te benutten.” Werknemers hebben in dit kader ook mogelijkheden om deze uren te sparen en op een later moment in te zetten. Hiertoe is genoemde voorziening in het leven geroepen en wordt er jaarlijks gedoteerd aan de voorziening op basis van het saldo gespaarde uren van het Onderwijzend personeel. In 2018 is er € 147.000,- gedoteerd aan de voorziening duurzame inzetbaarheid. Tevens is er € 126.000,- onttrokken aan de voorziening in verband met opname van gespaarde uren en de overdracht aan de Winkler Prins voor de gespaarde uren van de medewerkers die overgedragen zijn.

Spaarverlof

Er kan niet meer gespaard worden voor spaarverlof. Er zal dus ook niet meer gedoteerd worden aan deze voorziening, alleen onttrokken wanneer er spaarverlofuren opgenomen worden. In 2018 is er € 32.000 onttrokken aan de voorziening spaarverlof. Deze onttrekking heeft betrekking op de overdracht aan de Winkler Prins. Er is in 2018 geen spaarverlof opgenomen.

EXPLOITATIE 2018

De exploitatie 2018 van Ubbo Emmius laat een resultaat zien dat € 256.000,- positiever uitkomt dan begroot. Hieronder worden de afwijkingen op de baten en de lasten verder toegelicht.

Resultaat begroot	€ 0
Resultaat prognose	€ 256.000
Afwijking resultaat	€ 256.000

Afwijking baten

De totale baten in 2018 zijn € 1.521.000,- hoger dan begroot.

Ten opzichte van de begroting is de personele vergoeding met € 565.000,- verhoogd door een prijsverhoging van 2,65%. Deze prijsverhoging is ter compensatie van de hogere personeelslast in verband met de loonsverhoging per 1 juni 2018 en de eenmalige uitkering in oktober 2018.

Verder is de vergoeding Prestatiebox met € 77.000,- gestegen. Deze gelden worden ingezet om de extra personele kosten voor de ontwikkelingen op ICT-gebied te bekostigen en voor de inzet van kwalitatief goede vervanging. Deze vervanging wordt extern ingehuurd waardoor het duurder is dan de vergoeding die ontvangen wordt voor de zieke leerkracht. Tevens is er een subsidie ontvangen voor de doorontwikkeling van de doorstroom VMBO-Havo en VMBO-MBO van € 63.000,-. Door de betreffende locaties zijn plannen geschreven om deze subsidie op een juiste wijze in te zetten. Dit betreffen m.n. personele kosten en zijn opgenomen in de loonkosten.

De subsidie voor studieverlof is € 38.000,- lager dan begroot. Hiertegenover staan ook lagere vervangingskosten. Verder is de materiële bekostiging met € 50.000,- en de vergoeding voor leermiddelen met € 28.000,- verhoogd door een aanpassing in de bekostigingsvariabelen. Tevens is door een lage uitstroom van vroegtijdig schoolverlaters de subsidie ‘vroegtijdig schoolverlaters’ € 8.000,- hoger dan begroot.

In 2018 is er een subsidie à € 226.000,- verstrekt voor vernieuwing van het techniek-onderwijs. De ontvangen gelden zijn bedoeld om achterstallige/voorbereidende investeringen te kunnen doen om de school klaar te maken voor de samenwerking met het bedrijfsleven. De plannen voor de verdere ontwikkeling van de techniek-opleidingen en de samenwerking met het bedrijfsleven zijn eind 2018 geschreven waardoor de benodigde investeringen voor de voorbereiding richting de samenwerking, pas eind 2018 bekend waren. De investeringen zullen in 2019 plaatsvinden waardoor een deel van de ontvangen subsidie als ‘nog te besteden doelsubsidie’ is opgenomen. Het restant is als bate verantwoord in 2018.

Vanuit het Samenwerkingsverband zijn er aan het eind van het jaar aanvullende budgetten uitbetaald in verband met een zeer positief financieel resultaat van het Samenwerkingsverband. Hierdoor zijn de ontvangen gelden van het Samenwerkingsverband € 112.000,- hoger dan begroot. Tevens is er een bijdrage à € 10.000,- van Visio ontvangen voor de extra ondersteuning van een visueel gehandicapte leerling. De ontvangen vergoeding van de gemeente is in 2018 € 50.000,- hoger dan begroot. Dit verschil ontstaat door de compensatie van de betaalde OZB en opstal-verzekering via de VVE van de Sportparklaan over de jaren 2016 en 2017 à € 80.000,-. Daarentegen ontvangt Ubbo Emmius geen bijdrage meer van de gemeente voor de Reboundvoorziening. Per saldo is de vergoeding van de gemeente in 2018 € 50.000,- hoger dan begroot.

Met name in het eerste half jaar van 2018 zijn meer medewerkers gedetacheerd geweest dan verwacht waardoor de detacheringsinkomsten voor 2018 € 113.000,- hoger zijn dan begroot. In 2018 is er een bedrag van € 150.000,- als ESF-subsidie toegekend voor het Praktijkonderwijs. Deze subsidie is deels ingezet voor extra personeelskosten en deels voor het aankleden/aanpassen van de schoolentree en het schoolplein. Aangezien Ubbo Emmius gecertificeerd is als opleidingsschool is er tevens een bedrag van € 40.000,- als subsidie ontvangen waarvoor personeel ingezet wordt om stagiaires te begeleiden.

De kantineopbrengsten zijn € 60.000,- lager dan begroot. Het streven is dat de baten van de kantine minimaal kostendekkend zijn. De kantine lasten zijn tevens € 60.000,- lager dan begroot. Het resultaat op de kantine is per saldo dus gelijk aan de begroting. Hetzelfde geldt voor de ouderbijdragen en de uitgaven die hiertegenover staan. De ouderbijdragen zijn € 228.000,- hoger dan begroot wat nagenoeg gelijk is aan de bijbehorende kosten voor reizen en excursies.

Tenslotte is er nog een aantal kleine bijdragen ontvangen dat gezamenlijk zorgt voor een hogere overige bate van € 43.000,-.

Hieronder is een opsomming van de afwijkingen m.b.t. de baten opgenomen:

Afwijking baten	
Hogere vergoeding personeelskosten	€ 565.000,00
Verhoging Prestatiebox	€ 77.000,00
Subsidie doorstroom VMBO	€ 63.000,00
Lagere vergoeding studieverlof	-€ 38.000,00
Hogere materiële bekostiging	€ 50.000,00
Hogere vergoeding leermiddelen	€ 28.000,00
Hogere vergoeding vroegtijdige schoolverlaters	€ 8.000,00
Technieksubsidie VMBO	€ 82.000,00
Vergoeding samenwerkingsverband	€ 112.000,00
Vergoeding zware ondersteuning Visio	€ 10.000,00
Hogere vergoeding gemeente	€ 50.000,00
Hogere vergoeding detacheringen	€ 113.000,00
ESF subsidie	€ 150.000,00
Vergoeding opleidingsschool	€ 40.000,00
Hogere overige baten	€ 43.000,00
Lagere kantineopbrengsten (hier tegenover staan ook lagere lasten)	-€ 60.000,00
Hogere ouderbijdragen (hier tegenover staan ook hogere lasten)	€ 228.000,00
Totaal	€ 1.521.000,00

Afwijking lasten

De prognose van de totale lasten is € 1.248.000,- hoger dan begroot.

Personele lasten

Er is een aantal verschuivingen geweest tussen personeel in dienst van Ubbo Emmius en inhuur van personeel. Dit komt m.n. doordat de medewerkers van Veendam overgegaan zijn naar de Winkler Prins en nu deels ingehuurd worden door Ubbo Emmius. Door deze verschuivingen analyseren we de afwijking op eigen- en extern personeel gezamenlijk.

De personele kosten (loonkosten en inhuur) zijn € 793.000,- hoger dan begroot. Grotendeels komt deze verhoging van de kosten door de loonsverhoging per 1 juni 2018 en de eenmalige uitbetaling in oktober 2018 (ongeveer € 565.000,-).

Verder zijn de kosten hoger door extra inhuur. Deze extra kosten bestaan uit ondersteuning op het gebied van ICT, de inzet van de buursportcoach en externe vervanging om de kwaliteit van het onderwijs op peil te houden. Deze extra lasten worden bekostigd uit de hogere vergoeding prestatiebox.

Tevens zijn de loonkosten hoger door de begeleiding van de stagiaires waarvoor een subsidie is ontvangen en zijn de loonkosten voor het Praktijkonderwijs tijdelijk hoger geweest waarvoor een deel van de ESF-subsidie ingezet wordt. Tenslotte zijn de personele lasten hoger door de inzet voor de verbetering van de doorstroom VMBO-havo en VMBO-MBO. Hiervoor is ook een extra vergoeding ontvangen.

De totale extra kosten voor inzet van personeel sluiten aan bij de verhogingen van de vergoedingen vanuit DUO. De ontvangen aanvullende subsidies zijn gebruikt voor personele inzet om gestelde doelen te behalen.

Naast de extra loonkosten en inhuur van personeel zijn de kosten voor de vorming van de personele voorzieningen € 130.000,- hoger dan begroot. Deze stijging heeft met name te maken met de toenemende wens om LBP-uren te sparen om deze op een later moment op te kunnen nemen.

De kosten voor nascholing zijn € 40.000,- lager dan begroot. Daarentegen zijn de kosten voor Arbo, werving en selectie hoger dan begroot. Per saldo zijn de ‘overige personele kosten’ € 26.000,- lager dan begroot.

Als we de extra personele baten en lasten tegen elkaar afzetten zijn de baten met € 150.000,- meer gestegen dan de lasten. Het personele resultaat is dus € 150.000,- positiever dan begroot.

Materiële lasten

De kosten voor het gebruik van het gebouw aan de Sportparklaan zijn hoger doordat het percentage gebruik door Ubbo Emmius (versus Noorderpoort) verhoogd is ten opzichte van de begroting. Verder zijn de kosten voor het gebouw Delta in Winschoten hoger omdat hier meer gebruik van gemaakt wordt. De kosten voor het gebruik van sportvoorzieningen is daarentegen lager dan begroot doordat er betere afspraken zijn gemaakt met de gemeente Stadskanaal. Per saldo zijn de gebruikersvergoedingen € 45.000,- hoger dan begroot.

De kosten voor gebouwonderhoud zijn € 20.000,- hoger dan begroot en de kosten voor tuinonderhoud zijn € 30.000,- hoger dan begroot. Deze hogere lasten van totaal € 50.000,- worden betaald uit de ESF- subsidie die toegekend is aan het Praktijk- onderwijs. De energielasten zijn € 35.000,- lager dan begroot doordat de afrekening veelal terugbetalingen betrof. De schoonmaakkosten zijn daarentegen € 17.000,- hoger dan begroot en de overige huisvestingslasten, voor de verhuizing tussen de Maarsdreef en de Engellandlaan, € 15.000,- hoger dan begroot. De administra- tie- en beheerslasten zijn € 150.000,- hoger dan begroot. Dit betreffen hogere admi- nistratieve kosten voor de implementatie van een MIS à € 10.000,-, hogere juridische kosten (€ 5.000,-), hogere kosten voor PR & Marketing door het ontwerp van een nieuwe website, extra inzet open dagen en marketing rondom het 100-jarig bestaan van Ubbo Emmius (€ 67.000,-), kosten voor de verhalenbank in Veendam (€ 10.000,-), kosten voor onderzoek naar een eventuele fusie met het Dollard College (€ 15.000,-) en de adminis- tratieve lasten voor de verantwoording ESF (€ 13.000,-). Deze laatste wordt bekostigd uit de ESF-vergoeding. Tevens zijn de kantoorbenodigdheden € 30.000,- hoger waaronder met name de telefoon en internetkosten.

In de zomervakantie zijn de servers (ICT) verplaatst naar een externe locatie. Voor de huisvesting van deze servers betalen we een vergoeding à € 12.000,- in 2018 die niet begroot was. Totaal zijn de kosten voor inventaris en apparatuur € 7.000,- hoger dan begroot. De kosten voor leermiddelen (verbruiksmaterialen) is € 27.000,- lager dan be- groot. De bewustwording van de kosten is in de afgelopen 2 jaar sterk gegroeid bij de locatiedirecties door de gesprekken die hierover gevoerd worden. Er wordt bewuster met de beschikbare budgetten omgegaan, wat resulteert in een financieel voordeel. De kosten voor het externe boekenfonds zijn € 39.000,- hoger dan begroot. Deels wordt dit veroorzaakt door de verhuizing van een aantal leerjaren waardoor de samenstelling van het boekenpakket voor een aantal locaties is gewijzigd. De kosten voor reproductie en mediatheek zijn € 35.000,- lager dan begroot. Verder zijn de kosten voor werkboeken € 23.000,- lager dan begroot maar zijn de kosten voor inkoop van opleidingen hoger voor ongeveer hetzelfde bedrag.

Al met al zijn de kosten voor leermiddelen € 21.000,- lager dan begroot. De inkomsten en de uitgaven van de leerlingenkantines en de reizen en excursies (ouderbijdragen) zouden minimaal gelijk aan elkaar moeten zijn, wat het geval is, zie ook de toelichting bij de baten. De kosten voor de leerlingenkantines zijn € 59.000,- lager dan begroot en de kosten voor reizen en excursies € 233.000,- hoger dan begroot.

De overige kosten, waaronder de kosten voor leerlingenzorg en het leerlingenvervoer vallen € 25.000,-lager uit dan begroot.

Hieronder is een opsomming van de afwijkingen m.b.t. de lasten opgenomen:

Afwijking lasten	
Hogere loonkosten	€ 723.000,00
Hogere kosten extern personeel	€ 774.000,00
Hogere uitkeringen	-€ 704.000,00
Netto hogere kosten personeel	€ 793.000,00
Dotaties personele voorzieningen	€ 130.000,00
Lagere kosten voor nascholing	-€ 40.000,00
Hogere kosten werving en selectie	€ 10.000,00
Hogere kosten voor ARBO	€ 12.000,00
Lagere overige personele vergoedingen	-€ 8.000,00
Afschrijvingen	-€ 26.000,00
Hogere gebruikersvergoedingen	€ 45.000,00
Hogere kosten voor onderhoud	€ 20.000,00
Hogere kosten voor tuinonderhoud	€ 30.000,00
Lagere energielasten	-€ 35.000,00
Hogere schoonmaakkosten	€ 17.000,00
Overige huisvestingslasten	€ 15.000,00
Hogere kosten administratie	€ 10.000,00
Hogere juridische kosten	€ 5.000,00
Hogere kosten Public relations en marketing	€ 67.000,00
Hogere kosten Beheer en bestuur	€ 25.000,00
Overige administratielasten	€ 13.000,00
Kantoorbenodigdheden incl. telefoon en internet	€ 30.000,00
Hogere kosten voor ICT	€ 7.000,00

Lagere kosten voor leermiddelen (verbruik)	-€ 27.000,00
Hogere kosten extern boekenfonds	€ 39.000,00
Lagere kopieer- en mediatheekkosten	-€ 35.000,00
Hogere kosten inkoop opleidingen door Praktijkonderwijs	€ 25.000,00
Lagere kosten voor werkboeken (Praktijkonderwijs)	-€ 23.000,00
Lagere kosten kantine (ook lagere inkomsten)	-€ 59.000,00
Hogere kosten voor reizen en excursies (hier staan hogere ouderbijdragen tegenover)	€ 233.000,00
Lagere kosten leerlingenvervoer en leerlingenzorg	-€ 25.000,00
Totaal lasten	€ 1.248.000,00

Financiële baten en lasten

De rentebaten zijn € 17.000,- lager dan begroot gezien de aanhoudende lage rente-standen. Het resultaat van de financiële baten en lasten is dus € 17.000,- lager dan begroot.

Samenvatting

Het financiële resultaat is € 256.000,- positiever dan begroot. De baten en lasten zijn beide fors hoger dan begroot door m.n. de prijsstijging in de loonkosten van 2,65%. Verder is er een aantal extra subsidies ontvangen dat voor het grootste deel ingezet is voor het doel waarvoor het verstrekt is. Aan het eind van 2018 is er een aantal incidentele baten ontvangen waar geen rekening mee gehouden was en die voor een positieve afwijking ten opzichte van de begroting zorgen.

Treasury- en financieringsbeleid

De uitgangspunten van het voorschrift beleggen en belenen is vertaald in het treasurystatuut. Het afgelopen jaar is binnen de kaders van dit statuut gehandeld. Met de huisbankier vindt regelmatig afstemming plaats over optimalisering van het rendement op de uitstaande middelen. De tegoeden van de school, die voor langere tijd niet aangewend hoeven te worden voor de directe bedrijfsvoering, staan op spaarrekeningen die afhankelijk van geldende rentevergoedingen en gehanteerde termijnen een verhoogde opbrengst genereren. De werkwijze is vastgelegd in een, door het bevoegd gezag vastgesteld, treasurystatuut. De regeling “beleggen en belenen” heeft hierbij als basis gediend. De treasuryzaken worden periodiek met de bestuurder afgestemd.

Het bestuur beschikt over een meerjaren-investeringsplanning. Investeringszaken zullen worden gefinancierd met eigen middelen. Er is voor de komende jaren geen behoefte voor het aantrekken van externe financiering. Het saldo liquide middelen is per 31-12-2018 € 7.405.000,-.

Op 31-12-2017 was dit saldo € 5.955.000,-. In de loop van 2018 is er een overstap gemaakt qua huisbankier van de ABN AMRO naar de Rabobank.

Continuïteitsparagraaf

Financiële kengetallen

Alle kengetallen voldoen aan de minimumnorm, die door het bestuur daaraan zijn gesteld. De kapitalisatiefactor bedraagt ultimo 2018 33%. Het ligt daarmee net boven de algemene signaleringsgrens van 30%. De onderwijsinspectie heeft een aantal jaren geleden onderzoek gedaan naar de financiële positie van Ubbo Emmius. Vastgesteld is dat de signaleringsgrens wordt overschreden, maar gezien te verwachten tekorten in de komende jaren, grote investeringen en onderwijskundige ontwikkelingen in de nabije toekomst was de conclusie dat er geen sprake is van overtollige middelen die niet ten goede komen van het onderwijsproces.

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen en het balanstotaal. Het geeft aan in hoeverre de stichting in staat is om aan haar verplichtingen te voldoen op met name de langere termijn. De waarde van dit kengetal is ultimo 2018 berekend op 64%. Dit ligt ruim boven de voor onderwijsorganisaties gehanteerde ondergrens van 30%.

Liquiditeit

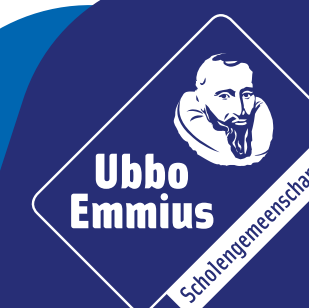
Liquiditeit geeft aan in hoeverre het bestuur op korte termijn aan haar verplichtingen, zoals kortlopende schulden, maar ook salarissen, betalingen en bekostiging investeringen, kan voldoen. De liquiditeit in 2018 bedraagt 2,28. De norm bedraagt 1 en deze wordt dus ruimschoots gehaald.

Rentabiliteit

De rentabiliteit wordt bepaald door het “resultaat uit de gewone bedrijfsvoering” te delen door het totaal aan baten. In non-profit organisaties wordt de rentabiliteit ook wel het begrotingsoverschot genoemd (of het begrotingstekort bij een negatief exploitatieresultaat). De norm is vastgesteld op 0% (sluitende begroting). Het bestuur streeft naar een volledig evenwicht tussen de jaarlijkse baten en lasten. De rentabiliteit in 2018 was begroot op 0% en bedroeg in werkelijkheid + 0,9%. In 2017 was de rentabiliteit + 0,1%.

Meerjarenbegroting

De meerjarenbegroting 2019-2022 is de cijfermatige weergave van omgevingsontwikkelingen en het beleid binnen Ubbo Emmius. De begroting is een stuur- en controle-instrument dat door de controller in gezamenlijkheid is opgesteld met de verantwoordelijken voor het beleid binnen Ubbo Emmius.

De begroting omvat een jaarbegroting die wordt bepaald op basis van de meest actuele gegevens waarbij rekening is gehouden met wijzigingen in het beleid. Vervolgens heeft een vertaling plaatsgevonden naar de daaropvolgende drie jaren die gezamenlijk op hoofdlijnen de meerjarenbegroting vormen. Uitgangspunt voor de (meerjaren)begroting was de situatie per 31 oktober 2018. Tevens is de overdracht van het VO in Veendam aan Winkler Prins verwerkt. De overdracht van de leerlingen vindt gefaseerd plaats, deels per 1-8-2018 en deels per 1-8-2019. Medewerkers van de locatie Veendam zijn per 1-8-2018 in dienst gekomen van Winkler Prins en worden in het schooljaar 2018-2019 nog deels gedetacheerd naar Ubbo Emmius.

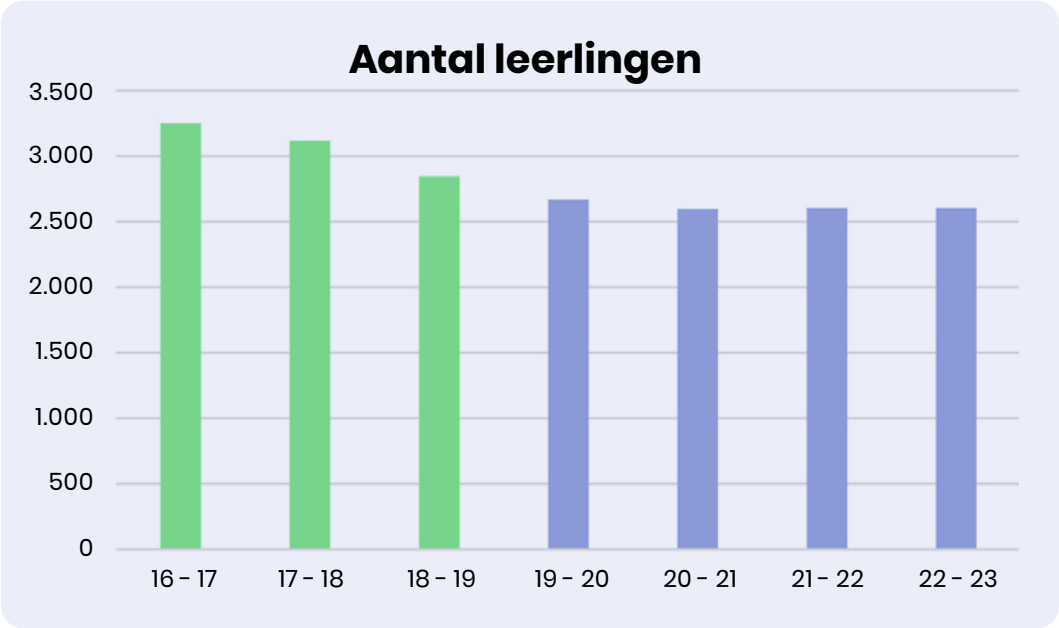
Verder is een aantal maatregelen tot kostenreductie verwerkt in de meerjarenbegroting aangezien de vereenvoudiging van de bekostiging niet de verwachte verhoging met zich mee zal brengen. Zie ook de toelichting in paragraaf 1.5. De verwerking van de kostenreductie in de begroting zal verderop nader toegelicht worden. De meerjarenbegroting laat het volgende beeld zien:

	Brutoresultaat	Uiteindelijk resultaat
2017 (jaarrekening)	€ 32.802	€ 127.802
2018 (jaarrekening)	€ 256.000	€ 325.000
2019	-€ 40.800	€ 54.200
2020	€ 145.000	-€ 50.000
2021	-€ 171.000	-€ 146.000
2022	-€ 20.500	€ 4.500

De tweede kolom laat de bruto exploitatieresultaten zien over de genoemde jaren en de derde kolom het uiteindelijk resultaat, na toevoegingen en onttrekkingen aan de bestemmingsreserves, dat wordt verrekend met de algemene reserve. De onttrekkingen aan de reserves hebben betrekking op de afschrijvingslasten van de eigen bijdrage aan het gebouw in Onstwedde (€ 70.000,- t/m 2020) en de verbouwing bij het Praktijkonderwijs (€ 25.000,- t/m 2026).

Bij de samenstelling van de meerjarenbegroting 2019-2022 is uitgegaan van een dalend leerlingenaantal in de jaren 2019 t/m 2021 en een stabilisatie vanaf 2022. Onderstaande grafiek laat het verwachte verloop zien over een reeks van jaren incl. het verloop van de leerlingen in Veendam richting het Winkler Prins:

Jaar	16 – 17	17 – 18	18 – 19	19 – 20	20 – 21	21 – 22	22 – 23
Aantal leerlingen	3.251	3.117	2.846	2.671	2.595	2.603	2.603

De rijksbekostiging wordt nagenoeg volledig bepaald aan de hand van het aantal leerlingen. De personele lumpsum per leerling bedraagt ruim € 6.300,- en voor de leerlingen van het Praktijkonderwijs is dit ruim € 11.500,- per leerling. De exploitatiebijdrage ligt rond € 1.050,- per leerling. Voor overige rijksbijdragen zoals leermiddelen, prestatiebox en ondersteuningsmiddelen ontvangt de school bijna € 1.450,- per leerling. Hierin zit een vaste voet opgesloten die onafhankelijk is van het aantal leerlingen, maar minder leerlingen betekent altijd minder inkomsten. In de beleidsnotitie krimp2 is het effect van de krimp per locatie voor de komende jaren terug te vinden.

In de begroting is rekening gehouden met de laatst bekende variabelen t.a.v. het bekostigingsbeleid van OC&W voor onderwijsinstellingen. In de meerjarenbegroting 2018-2021 rekenden we met een vermeerdering van de middelen met ongeveer € 500.000,- door de vereenvoudiging van de bekostiging. Op basis van de meest recente publicaties over de variabelen binnen de vereenvoudigde bekostiging zien we op dit moment maar een zeer geringe verhoging van de bekostiging voor Ubbo Emmius. Waar onze stichting ziet dat we niet meer middelen ontvangen, ontdekken andere scholen in de provincie dat ze fors minder inkomsten ontvangen. In onze krimpregio leidt dat hier en daar tot forse problemen, doordat er sprake is van een stapeling van effecten. Mogelijk wordt daar iets aan gedaan, maar we anticiperen daar niet op in onze (meerjaren)begroting. In de meerjarenbegroting zijn we op dit moment uitgegaan van de huidige bekostigingssystematiek omdat het moment van invoering van de vereenvoudigde bekostiging ook nog niet vast staat.

Aangezien de verhoging van de inkomsten niet gerealiseerd zal worden, betekent het dat we de kosten moeten reduceren met het genoemde bedrag. Deze kostenreducering zal deels bij de start van het schooljaar 2019-2020 ingezet worden en deels in het schooljaar 2020-2021. In het jaar 2022 zal de kostenreductie volledig geëffectueerd zijn en zal het leerlingenaantal stabiliseren waardoor we vanaf 2022 weer een sluitende begroting kunnen presenteren.

Als we kijken naar het verloop van de financiële resultaten dan zien we in de jaren 2017 en 2018 een positief resultaat. Het jaar 2019 heeft tevens een sluitende begroting na onttrekking aan de daarvoor bedoelde bestemmingsreserves. Als we kijken naar de leerlingenaantallen dan zien we juist de grootste daling per start van het schooljaar 2017–2018 en 2018–2019, wat effect heeft op de bekostiging 2018 en 2019. De reden dat we in deze jaren toch nog een sluitend resultaat kunnen laten zien heeft te maken met het na-ijleffect van de overdracht van leerlingen en personeel in Veendam waardoor de bekostiging van de vertrokken leerlingen nog 5 maanden door loopt. Tevens worden de eerste acties ten behoeve van een kostenreductie in het schooljaar 2019–2020 ingezet. De negatieve resultaten in de jaren 2020 en 2021 ontstaan door de verdere daling van het aantal leerlingen en het vervallen van het na-ijleffect van de locatie Veendam. Deze twee jaren zijn nodig om de benodigde kostenreductie volledig te realiseren waarna we in 2022 weer een sluitende begroting kunnen presenteren. De leerlingenprognose laat vanaf 2021 een stabiel beeld zien, waardoor ook de jaren na 2022 financieel in balans zullen zijn.

GEGEVENS JAARREKENING EN BEGROTING

Ubbo Emmius

In de tabel wordt de realisatie 2017 en 2018 getoond en meerjarenbegroting voor 2019–2022.

	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	jaarrekening	jaarrekening	begroting	begroting	begroting	begroting
1. Activa						
1.2 Materiële vaste activa	2.965.742	2.781.747	2.381.747	1.981.747	1.681.747	1.681.747
1.3 Financiële vaste activa	798.503	605.020	585.020	560.020	530.020	495.020
Vaste activa	3.764.245	3.386.767	2.966.767	2.541.767	2.211.767	2.176.767
1.5 Vorderingen	719.000	672.242	672.242	672.242	672.242	672.242
1.7 Liquide middelen	5.954.955	7.405.147	7.784.347	8.064.347	8.223.347	8.237.846
Viottende activa	6.673.955	8.077.389	8.456.589	8.736.590	8.895.591	8.910.091
Totale Activa	10.438.200	11.464.157	11.423.356	11.278.357	11.107.358	11.086.859
waarvan gebouwen en terreinen	822.000	676.000	566.000	456.000	346.000	236.000
2. Passiva						
2.1 Eigen vermogen	6.624.779	6.881.153	6.840.352	6.695.352	6.524.352	6.503.852
2.2 Voorzieningen	1.075.947	1.039.491	1.039.491	1.039.491	1.039.491	1.039.491
2.4 Kortlopende schulden	2.737.475	3.543.513	3.543.513	3.543.513	3.543.513	3.543.513
Totale Passiva	10.438.200	11.464.157	11.423.356	11.278.357	11.107.358	11.086.859
waarvan bestemmingsreserve privaat	789.156	789.156	789.156	789.156	789.156	789.156

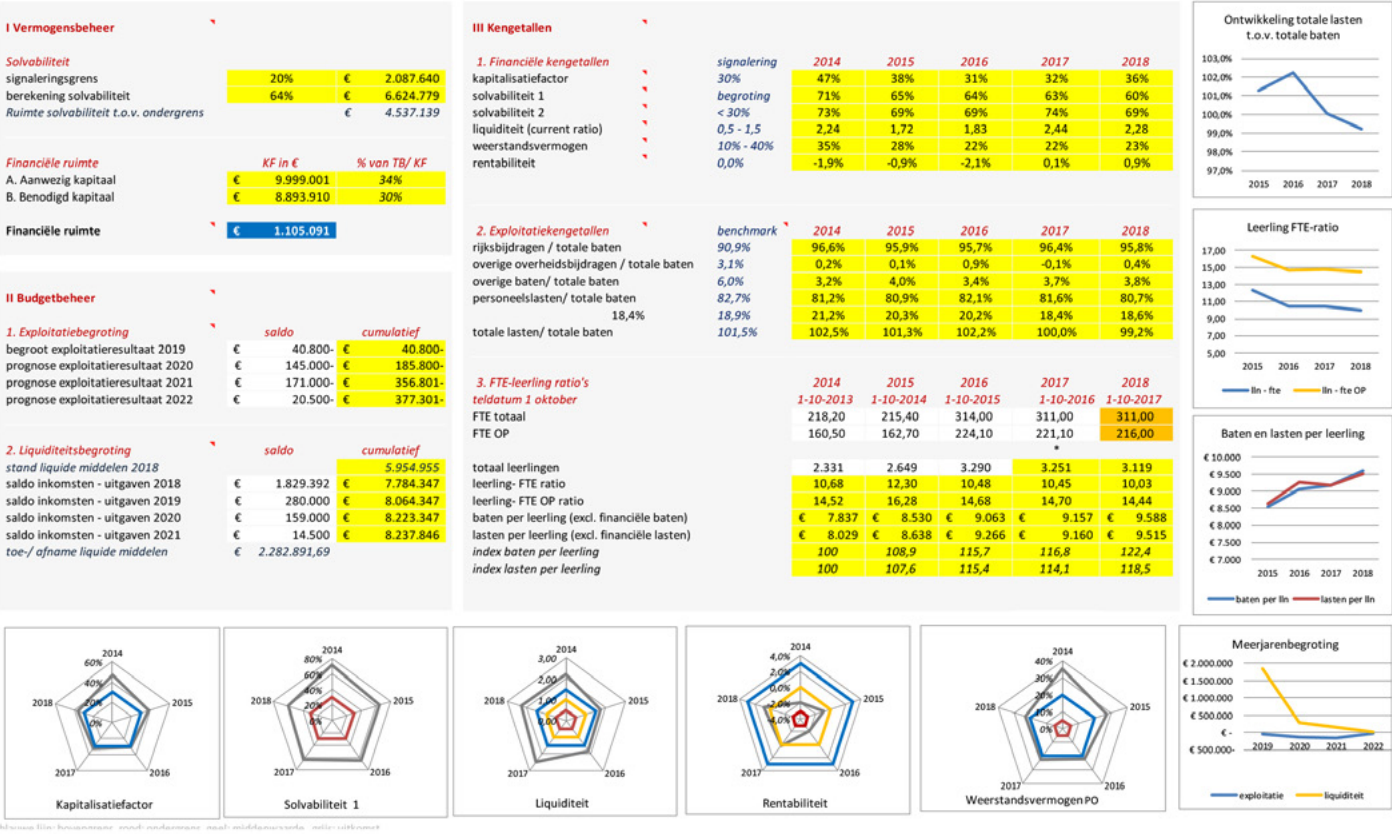
	2017	2018	2019	2020	2021	2022
	jaarrekening	jaarrekening	begroting	begroting	begroting	begroting
3. Baten						
3.1 Rijksbijdragen	28.689.715	28.655.868	26.861.000	25.221.000	24.623.500	24.684.500
3.2 Overige overh.bijdragen en -subs.	25.694	124.876	41.500	41.500	41.500	41.500
3.5 Overige baten	1.104.284	1.125.652	600.000	487.000	451.000	443.500
totaal baten	29.768.305	29.906.396	27.502.500	25.749.500	25.116.000	25.169.500
4. Lasten						
4.1 Personeelslasten	24.296.761	24.128.405	22.716.500	21.428.000	21.025.500	21.021.000
4.2 Afschrijvingen	857.920	808.045	780.000	650.000	550.000	500.000
4.3 Huisvestingslasten	1.307.924	1.498.816	1.347.200	1.281.600	1.281.600	1.281.600
4.4 Overige lasten	3.315.094	3.241.804	2.733.600	2.568.400	2.462.700	2.419.500
totaal lasten	29.777.699	29.677.069	27.577.301	25.928.000	25.319.800	25.222.100
Saldo baten en lasten	9.394	229.327	74.800	178.500	203.800	52.600

5. Financiële baten en lasten						
financiële baten	42.196	27.047	34.000	33.500	32.800	32.100
	42.196	27.047	34.000	33.500	32.800	32.100
Netto resultaat	32.802	256.374	40.800	145.000	171.000	20.500

VERMOGENS-, BUDGETBEHEER EN KENGETALLEN

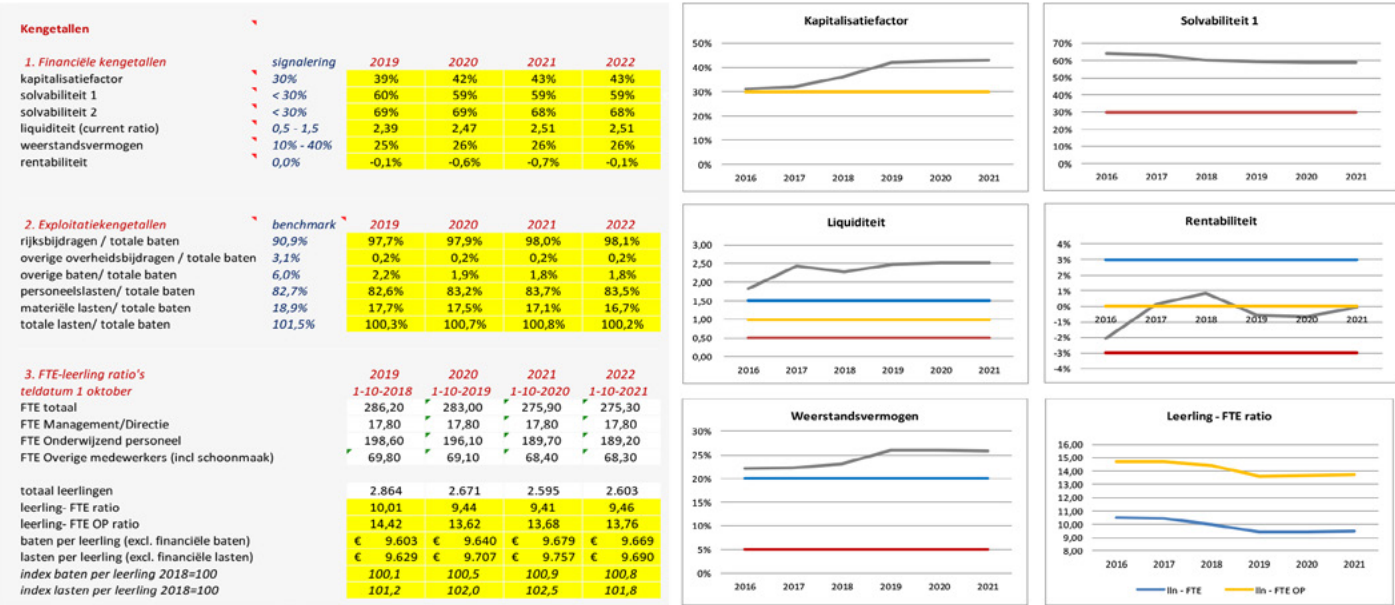
Ubbo Emmius 2014 – 2018

Onderstaande tabel bevat informatie over het vermogensbeheer, het budgetbeheer en de kengetallen over de periode 2014 tot en met 2018. De tweede tabel laat de kengetallen zien over de periode 2019 t/m 2022.

KENGETALLEN 2019 – 2021

Ubbo Emmius

MODEL RISICOBEEHERSING

Rapportage aanwezigheid en werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem

Zoals reeds eerder gesteld, is het grootste risico de krimp en de daaraan verbonden personele reductie. Binnen Ubbo Emmius worden door middel van een meerjarenbegroting deze risico's in beeld gebracht. De meerjarenbegroting wordt in gezamenlijkheid met de verschillende budgethouders opgesteld en besproken binnen de Raad van Toezicht. Het College van Bestuur stelt de meerjarenbegroting vast, de Raad van toezicht keurt de meerjarenbegroting goed.

Periodiek worden rapportages, per budgethouder, opgesteld over het verloop van het resultaat gedurende het jaar ten opzichte van de begroting. Deze rapportages bevatten tevens een raming van het resultaat tot en met einde van het boekjaar. De rapportages worden met de budgethouders besproken en waar nodig worden de juiste acties uitgezet. Vervolgens wordt er een rapportage op bestuursniveau opgesteld. Deze rapportage wordt tevens besproken binnen de Raad van Toezicht.

Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

De belangrijkste financiële risico's waar Ubbo Emmius zich de komende jaren voor ziet geplaatst zijn:

1. Een sterke daling van het aantal leerlingen en de daarmee gepaard gaande vermindering van de rijksbekostiging.
2. Ziekteverzuim onder medewerkers met als gevolg vervangingskosten.
3. Een toename van het aantal juridische procedures en ontslagtrajecten door ongewilde verplichtingen in het kader van de Wet Werk en Zekerheid.

4. Uitval wegens fysieke en psychische problemen bij oudere medewerkers door de voortschrijdende stijging van de AOW-leeftijd.
5. Kwaliteit van de leerkrachten gezien de beperkte mogelijkheden leerkrachten aan de organisatie te binden en de schaarste in het aanbod van bevoegde vakdocenten.
6. Te veel vierkante meters schoolgebouw op basis van het aantal leerlingen en de daarbij behorende bekostiging.
7. Onzekerheden met betrekking tot de samenwerking in Winschoten met het Dollard College.

Op alle bovenstaande risico's en onzekerheden zijn acties uitgezet en wordt het verloop nauwlettend gevolgd. Onlangs heeft Ubbo Emmius samen met een aantal collega-schoolbesturen een samenwerking bekrachtigd m.b.t. het behoud van kwalitatief goed personeel en het voorkomen van ongewilde verplichtingen. De risico's genoemd onder punt 3 en 5 worden hierdoor beter beheersbaar. Ubbo Emmius bespreekt met oudere werknemers de mogelijkheden die er zijn voor opname van verlof en/of inzetten van keuze pensioen. Het ABP wordt jaarlijks uitgenodigd om op individueel niveau medewerkers maatwerkadvies te geven. Hiermee beogen we de werkdruk voor de oudere werknemers te verlagen en kansen te bieden voor jonge leerkrachten. Dit draagt positief bij aan de beheersbaarheid van risico 4 en 5.

Rapportage toezichthoudend orgaan

Hiervoor verwijzen wij u naar het seperate verslag van de Raad van Toezicht vanaf blz 7.

